

AGENCIJA ZA ŽAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE

ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY

AGENCIJA ZA ŽAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

IZVJEŠTAJ O RADU

2012

SADRŽAJ

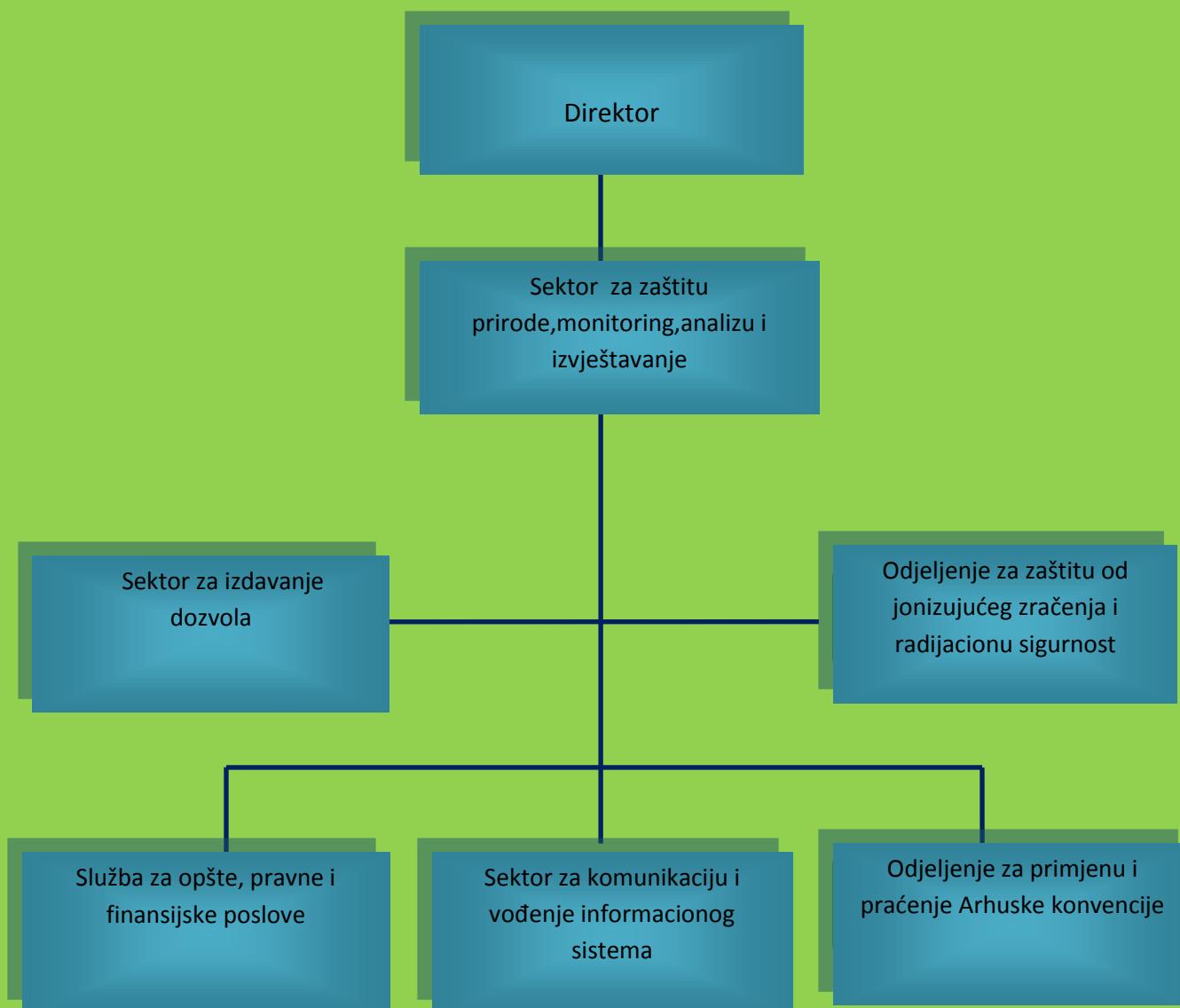
01. SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE....	4
1.Prikaz implementacije zakona i drugih propisa	5
2.Prikaz realizacije programskih aktivnosti i zaključaka Vlade	6
3.Aktuelni projekti	6
4.Projekti u kojima učestvujemo kao zainteresovana strana.....	8
5.Učešće u radnim grupama i davanje mišljenja	8
6.Terenska istraživanja	12
7.Naučno istraživački rad i objavljeni naučni radovi	13
02. SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA	14
1.Upravni postupak	15
2. Tematski dio	17
3. Ostale aktivnosti Sektora za izdavanje dozvola	18
03.ODJELJENJE ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I RADIJACIONU SIGURNOST	20
1. Informacija o najvažnijim aktivnostima i rezultatima rada Odjeljenja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost	21
2. Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini	22
3. Izdate dozvole	22
4. 2009 IPA (Instrumenti za predpristupnu pomoć)	23
5. Projekti odobreni od strane Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA)	23
6. Savjetodavni odbor za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost.....	25
7. Skladište radioaktivnog otpada	26
8. Obuke i radionice realizovane u 2012.godini	27
9. Ostale aktivnosti	27
04. SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA	28
1.Realizovane aktivnosti Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema tokom 2012.godine	29
2. IT podrška	32
3. Informacioni sistem	32
4. WEB Sajt	35
05. SLUŽBA ZA OPŠTE, PRAVNE I FINANSIJSKE POSLOVE	36
1. Budžet.....	37
2. Ostali ekonomsko-finansijski poslovi.....	39
3. Javne nabavke	41
4. Normativna djelatnost	42
5. Kadrovski poslovi	43

6. Opšti poslovi	44
7. Usavršavanje i stručno osposobljavanje zaposlenih Agencije, međunarodna sradnja	45
8. Savjet Agencije	51
06.ODJELJENJE ZA PRIMJENU I PRAĆENJE ARHUSKE KONVENCIJE-ARHUS CENTAR PODGORICA	52
1. Pristup informacijama o životnoj sredini	53
2. Učešće javnosti u odlučivanju	53
3. Besplatne pravne konsultacije	55
4. Ekološke akcije	56
5. Dodjela nagrada „Zelena zvijezda”	57
6. Otvaranje Arhus centra Berane.....	58

Organizacija Agencije za zaštitu životne sredine

Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

2012

Izvještaj o radu Sektora za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

1.Prikaz implementacije zakona i drugih propisa

Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 48/08, član 32), Agencija za zaštitu životne sredine zadužena je da predlaže Vladi Crne Gore Program monitoringa životne sredine na godišnjem nivou. Istim Zakonom je u obavezi i da obezbijedi njegovo sprovođenje (član 34). U kontekstu navedenih obaveza, Agencija je Vladi Crne Gore predložila Program monitoringa životne sredine u Crnoj Gori za 2013.godinu. U cilju realizacije obaveze sprovođenja Programa monitoringa, Agencija je putem tenderske procedure odabrala institucije sa kojima je sklopljen ugovor za realizaciju Programa monitoringa za 2012. godinu.

U okviru monitoringa kvaliteta vazduha, predviđeno je uspostavljanje, kontrola i praćenje rada Državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, koordinacija između institucija zaduženih za terenski rad i obradu rezultata mjerjenja (CETI) i institucija zaduženih za održavanje i redovan servis opreme, analiza dobijenih rezultata, izrada i dostavljanje mjesecnih izvještaja opštinama (prema zahtjevu), izrada Godišnjeg izvještaja o kvalitetu vazduha na nacionalnom nivou, izvještavanje prema EIONET mreži (izrada tzv. Monthly ozone report i Summer ozone koji se dostavlja EEA za tekuću godinu i sistematizovanje podataka i izrada izvještaja na godišnjem nivou tekuće, za prethodnu godinu za Data Exchange Modul), izrada Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla, izrada Godišnjeg izvještaja o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla, učešće u izradi zakonskih propisa iz oblasti zaštite kvaliteta vazduha, komunikacija i saradnja sa srodnim institucijama. Izrađen je Izvještaj o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla na osnovu rezultata realizacije prvog Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla.

Instalirana je oprema (automatske stacionarne stanice za praćenje kvaliteta vazduha) na lokacijama u Golubovcima i Gradini (Pljevlja) koje su donacija Međunarodne agencije za atomsku energiju iz Beča (IAEA), tako da je funkcionalno kompletirana Državna mreža za praćenje kvaliteta vazduha.

Učešće u izradi podzakonskih akata iz oblasti kvaliteta vazduha.

Učešće u izradi prve Strategije o upravljanju kvalitetom vazduha u Crnoj Gori.

Započeta je izrada Plana kvaliteta vazduha za Sjevernu zonu u kojoj je neophodno poboljšanje kvaliteta vazduha (Pljevlja).

Učešće u izradi Progress monitoringa.

Zakonom o životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 48/08, član 10) Agencija za zaštitu životne sredine je obavezna, pored ostalog, da ostvaruje komunikaciju sa relevantnim domaćim i međunarodnim organima i organizacijama. Takođe, Agencija je zadužena da sarađuje sa međunarodnim organizacijama drugih država koje se bave zaštitom životne sredine, a posebno Evropskom Agencijom za zaštitu životne sredine, Međunarodnom agencijom za atomsku energiju kao i da učestvuje u radu profesionalnih mreža u okviru Evropske unije. U skladu sa ispunjavanjem zakonom propisane obaveze, sa Evropskom agencijom za životnu sredinu (EEA)

ostvaren je značajan napredak na polju saradnje kada je u pitanju izvještavanje i jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore.

Takođe, kroz rad u protekloj godini Agencija za zaštitu životne sredine aktivno je učestvovala u aktivnostima Ekonomskog komisije Ujedinjenih Nacija za Evropu, kroz rad radnih grupa za monitoring i indikatore životne sredine kao i UNEP MAP-a i HORIZON-a 2020 kroz programe jačanja kapaciteta i učešća u radnim grupama. Sarađivala je i sa akcionim centrima za implementaciju Barselonske konvencije (CP RAC, REMPEC, PAP RAC, SPA RAC). U protekloj godini, Agencija za zaštitu životne sredine ostvarila je aktivnu saradnju i komunikaciju sa UNDP kancelarijom u Podgorici, italijanskim Ministarstvom životne sredine kopna i mora kroz realizaciju zajedničkih aktivnosti kroz tekuće projekte.

2. Prikaz realizacije programskih aktivnosti i zaključaka Vlade

U 2012. godini Vlada je donijela sledeće zaključke koji se odnose na rad Sektora za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje:

- Na sjednici od 12.07.2012. godine Vlada je usvojila Informaciju o stanju životne sredine za 2011. godinu. Takođe, Agencija za zaštitu životne sredine je zadužena da vrši evaluaciju sprovođenja usvojenih mera i Vladu izvještava o njihovoj implementaciji na polugodišnjem nivou.
- Kada je riječ o saradnji sa Evropskom agencijom za životnu sredinu (EEA) ostvaren je značajan napredak na polju saradnje kada je u pitanju izvještavanje.

3. Aktuelni projekti

1. Adricosm Intermediate Project – Prelazni projekat (Bilateralna saradnja sa Italijom)

Glavni ciljevi projekta: 1. Planiranje novog integrisanog programa monitoringa koji će biti u skladu sa Okvirnom direktivom o vodama i Direktivom o moru, 2. Predlaganje adekvatnog Institucionalnog okvira za realizaciju projekta sa preporukama i analizom neophodnih tehničkih kapaciteta za realizaciju navedenog, 3. Formiranje baze podataka za Agenciju za zaštitu životne sredine koja će obuhvatiti postojeće dosadašnje podatke iz realizovanih projekata kao i podatke iz budućeg programa monitoringa.

Realizovane aktivnosti: Shodno dogovoru, koncipiran je upitnik za sve zainteresovane strane koji će poslužiti za analizu institucionalnog okvira, dostupnosti podataka po institucijama koje se odnose na morski ekosistem što će biti osnova za koncipiranje preporuka za adekvatnu organizaciju sistema prikupljanja podataka i formiranje baze podataka Agencije za zaštitu životne sredine.

2. Podrška u izradi nacionalne liste indikatora u okviru programa „Izgradnja kapaciteta za integracije globalno-preuzetih obaveza po pitanju životne sredine u okviru odluke - investicije / razvoj“ (UNDP)

Glavni ciljevi projekta: Jačanje kapaciteta javne uprave za izvještavanje bazirano na indikatorima životne sredine i sa tim u vezi izrada nacionalne liste indikatora i uspostavljanje sistema izvještavanja.

3. Podrška uspostavljanju sistema upravljanja životnom sredinom i sistema upravljanja kvalitetom vazduha (Bilateralna saradnja sa Italijom)

Glavni ciljevi projekta: Obezbeđivanje softwera za upravljanje podacima iz oblasti životne sredine i jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu životne sredine i Ministarstva održivog razvoja i turizma za upravljanje podacima iz oblasti životne sredine, obezbjeđivanje podrške izrade inventara gasova i planiranja praćenja kvaliteta vazduha, obezbjeđivanje softwera opštinama za praćenje efekta i stepena smanjenja emisija u vazduhu.

4. Twinning projektat (Zemlja partner Italija)

Glavni ciljevi projekta: Izgradnja i jačanje kapaciteta Agencije za zaštitu životne sredine kroz realizaciju programa obuka od strane zemlje partnera.

Realizovane aktivnosti: Održani su sastanci sa koordinatorima realizacije projekta zemlje partnera na kojima su konsultanti upoznati sa sadašnjom organizacijom i aktivnostima Sektora za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje. Takođe, date su sugestije o potrebama koje se odnose na izgradnju i jačanje kapaciteta za izvještavanje i organizaciju sistema toka podataka u Crnoj Gori.

5. Projekat "Podizanje svijesti i promovisanje čistije proizvodnje" (CP/RAC – Centar za čistiju proizvodnju u okviru Barselonske konvencije

Cilj projekta: Podizanje svijesti i promovisanje čistije proizvodnje. U okviru ovog projekta sproveće se aktivnosti održavanja radionica (u prvoj fazi projekta 2), kao i izdavanje publikacija.

Realizovane aktivnosti: Održana je radionica sa ciljem podizanja svijesti o značaju pitanja čistije proizvodnje.

6. Učešće u projektu "Capacity building for integration of global environment commitments in investment/development decisions" kojim kancelarija UNDP-a daje podršku Ministarstvu održivog razvoja i turizma i Agenciji za zaštitu životne sredine u obezbjeđivanju što efektivnijeg i blagovremenog izvještavanja u oblasti životne sredine na nacionalnom i internacionalnom nivou, a čiji je završetak planiran za 21. decembar 2012. godine.

7. Projekat: „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera“

Cilj projekta: „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera“ koji će se realizovati uz podršku Vlade Njemačke i GIZ-a ima za cilj unapređenje primjene zakonske regulative iz oblasti zaštite prirode i upravljanja vodama na tri jezera i održivo korišćenje biodiverziteta. Predviđeno trajanje projekta je dvije godine i realizovaće se od 2012-2014. godine.

8. Agencija za zaštitu životne sredine, kao institucija nadležna za realizaciju programa monitoringa aktivno će učestvovati u realizaciji komponente koja se odnosi na „Monitoring flore i faune na Skadarskom jezeru“.

9. Survey of Lynx Status in Montenegro" je projekat koji je rađen pod pokroviteljstvom Bernd Thies Foundation (BTF), trajao je 10 radnih dana, u mjesecu julu ove godine. Uspješno je realizovan.

10. Naziv projekta: „Biodiversity week 2013”

Opis postojećeg stanja/problema: Orjen je stanište medvjeda, pa kroz ovaj Projekat treba da se utvrdi njegovo pravo stanje i distribucija.

Cilj Projekta/glavne aktivnosti: Promocija Bijele gore-Orjen kao oaze biodiverziteta, edukacija javnosti o potrebi zaštite i očuvanja Bijele gore-Orjen, formiranje timova mladih bioloških istraživača (školski uzrast).

11. Zaštita i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima velikih jezera, Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera, Jugoistočna Evropa NA, 2011.2196.1 u organizaciji **GIZ (Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeiten)**; učesnici Projekta: Agencija za zaštitu životne sredine, Univerzitet Crne Gore (Biološki fakultet) i JU Nacionalni Parkovi Crne Gore.

4. Projekti u kojima učestvujemo kao zainteresovana strana

12. MEDMPAnet Projekat- aktivnosti na istraživanju potencijalnih marinskih zaštićenih područja – (RAC SPA - Centar za zaštitu biodiverziteta i zaštićena područja u okviru Barselonske konvencije).

13. Projekat „Uspostavljanje marinskih zaštićenih područja” - sprovođenje finalnih aktivnosti za proglašenje MPA "KATIĆ" kao i dalja istraživanja u cilju predlaganja potencijalnih marinskih zaštićenih područja (Bilateralna saradnja sa Italijom).

14. Projekat "Menadžment plan za integralno upravljanje Adom Bojanom".

5. Učešće u radnim grupama i davanje mišljenja na:

- Prijedlog Pravilnika o sadržaju dosjeva o hemikalijama i registru hemikalija,
- Prijedlog Pravilnika o kriterijumima za identifikaciju supstance kao perzistentne, bioakumulativne i toksične i veoma perzistentne i veoma bioakumulativne, kao i prijedlog Liste supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost,
- Pravilnik o klasifikaciji, pakovanju, obilježavanju i reklamiranju hemikalije i određenog proizvoda,
- Aktivno učešće u radu Tehničkog komiteta ISME/TK 001 nafta i naftni derivati,
- Učešće u izradi podzakonskih akata iz oblasti kvaliteta vazduha,
- Učešće u izradi prve Strategije o upravljanju kvalitetom vazduha u Crnoj Gori,
- Započeta izrada Plana kvaliteta vazduha za Sjevernu zonu u kojoj je neophodno poboljšanje kvaliteta vazduha (Pljevlja),
- Učešće u izradi Progress monitoringa,
- Učešće u radnim grupama za izradu i izmjene i dopune Zakona o Nacionalnim parkovima i izradi Izvještaja o napretku Crne Gore za oblast zaštite prirode za potrebe izvještavanja Evropskoj komisiji,

- Sakupljanje nezaštićenih vrsta gljiva shodno Pravilniku o bližem načinu i uslovima sakupljanja korišćenja i prometa nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svhe ("Sl. list CG", br. 62/10), na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola,
- Lokalni Akcioni plan za biodiverzitet Opštine Tivat za period od 2013. do 2018. godine,
- Programski zadatak za izradu planske dokumentacije DUP Buljarice I,
- Programski zadatak za izradu Detaljnog prostornog plana za Termoelektranu Pljevlja,
- Programski zadatak za izradu izmjena i dopuna državne studije lokacije "Arsenal" Tivat,
- Programski zadatak za izradu državne studije lokacije "Mihailovići",
- Studija revizije zaštićenih područja u zoni morskog dobra ZZZP & Javno preduzeće Za Upravljanjem Morskim Dobrom CG,
- "Strenthening the sustainability of the protected area system of Montenegro" UNDP & Institute For Nature Protection,
- Studija zaštite za regionalni park "PIVA" (Ranije Regionalni park Bioč, Maglič i Volujak) ZZZP & Ministarstvo održivog razvoja i turizma,
- Mišljenje na "Procjenu uticaja na životnu sredinu u okviru Detaljnog prostornog plana za izradu koridora dalekovoda 400 kv sa optičkim kablom od crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500 kv sa optičkim kablom Italija - Crna Gora",
- Studija zaštite prirode – zaštićenog prirodnog dobra spomenika prirode Gornjopoljski vir.

U cilju stručnog usavršavanja i jačanja kapaciteta službenici Sektora za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje učestvovali su u brojnim obukama od kojih bi posebno izdvjili:

- Obuke organizovane od strane EEA u okviru jačanja kapaciteta za izvještavanje prema EIONET-u po tematskim cjelinama (vazduh, kvalitet kopnenih (površinskih i podzemnih) i morskih voda, ažuriranje inventara gasova, izrada izvještaja o stanju životne sredine),
- Regionalni trening na temu „Mitigacija GHG emisija iz sektora poljoprivrede i otpada u zemljama zapadnog Balkana“, St. Andrea, Mađarska, 29.februar - 02.mart 2012.godine,
- EEA/Eurostat/UNECE radionica na temu „Statistika o otpadu“, Ženeva, 11-13. april 2012. godine,
- NRC-SOE: 2012 Eionet radionica o Izvještaju o stanju životne sredine, Kopenhagen, 26-27. april 2012. godine,
- EIONET radionica na temu „Otpad i implementacija legislativa u oblasti upravljanja otpadom“, Istanbul, 3-4. oktobar 2012. godine,
- TFEIP/EIONET sastanak, 14 - 15. maj 2012. godine, Bern, Švajcarska,
- Nacionalni ReCAP seminar o klimatskim promjenama – 26 - 27.jun, Podgorica, Crna Gora,
- Procjena tehnoloških potreba u kontekstu klimatskih promjena u Crnoj Gori, 4 - 5. oktobar 2012. godine Ulcinj, Crna Gora,
- Konferencija Foruma jugoistočne Europe o adaptaciji na klimatske promjene, Zagreb, Hrvatska 10 - 11. oktobar 2012. godine,
- Building knowledge and capacity to improve GHG emissions inventories in the framework of the MMD (Monitoring Mechanism Decision 280/2004/EC) and the future MMR (Monitoring Mechanism Regulation); Building knowlege on the functioning of accurate accounting of allowance under the EU ETS 25 - 26. oktobar 2012.godine, Dubrovnik, Hrvatska,

- Radionica o „Jačanju razvoja zelenih radnih mjesta kako bi se smanjili izvori zagađenja na Mediteranu“- HORIZON 2020, od 2.04. do 5.04.2012. godine, Atina,
- Radionica o „Identifikaciji najznačajnijih slatkovodnih ekosistema u Dinarskom luku“, od 21.05. do 23.05.2012.godine, Zagreb,
- Prisustvo radionici „State of water Eionet“ – od 29 do 30.03.2012. godine, Kopenhagen,
- Ažuriranje Inventara emisija gasova u vazduh prema Konvenciji o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima – CLRTAP,
- Ažuriranje Inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promjeni klime – UNFCCC,
- Prisustvo godišnjim TFEIP sastancima na temu LRTAP Inventara,
- Priprema i dostava upitnika u svrhu izrade Inventara,
- Realizacija Ugovora o izradi II Nacionalne komunikacije o promjenama klime u Crnoj Gori – 4 Poglavlje (Inventar gasova sa efektom staklene baste), između Agencije i UNDP-a (septembar 2012. godine) . Do sada su UNDP-u poslata dva, od predviđena tri Izvještaja o radu za ovu godinu,
- Učešće (kao posmatrač) u RENA projektu u oblasti klimatskih promjena (Inventar gasova). Evropska komisija i Ministarstvo održivog razvoja i turizma planiraju nastavak ovog projekta i u 2013. godini. Aktivnosti novog projekta još uvijek nijesu poznate.
- Učešće u Projektu Crvenog krsta Crne Gore – Studija o ugroženosti od klimatskih promjena u Crnoj Gori,
- Godišnji sastanci TFEIP – Pregled evropskih Inventara,
- Prisustvo TAIEX misiji preko koje je Ministarstvo održivog razvoja i turizma obezbijedilo pripremu programskog zadatka za izradu Strategije klimatskih promjena u Crnoj Gori. Aktivno učešće u realizaciji TNA projekta - Projekat ocjene tehnoloških potreba u smanjenju negativnih posljedica klimatskih promjena.
- Trening radionica “Razvoj koncepta ekološki prihvatljivog protoka EPP u Crnoj Gori” 19-20.06.2012.godine Podgorica,
- Radionica o zaštiti i održivom korištenju prekograničnog sistema izdani Dinarskog kraškog područja (DASHII project),
- Zajednički sastanak za EIONET i članove ekspertske grupa za Planiranje prostora na morskoj obali (MSP) i Integralno upravljanje obalnom zonom (ICZM), Kopenhagen, 11 - 12. 09. 2012. godine,
- Posjeta marinskim zaštićenim područjima u Italiji u cilju izgrađivanja kapaciteta i edukacija ljudi u crnogorskim institucijama, Italija, 6 - 11. 11. 2012. godine,
- RENA radionica o upravljanju vodama, Skadar, 28. 02 – 1. 03. 2012. godine,
- Twinning radionica, 17 - 21. 09. 2012. godine,
- Posjeta Institutu CMCC u Bolonji, u okviru ADRICOSM Intermediate projekta, u cilju testiranja radne verzije baze podataka, 12 - 14. 12. 2012. godine,
- “Regional Training Course on Air Sampling and Nuclear Analytical Characterisation of Atmospheric Particulate Matter (APM), including Quality Assurance/Quality Control (QA/QC), Zagreb, Croatia, 4-8 June 2012”; domaćin je bio Institut za medicinska istraživanja iz Zagreba,

- "Group Fellowship 1 2012 on sampling and characterization by XRF", 2-20 July 2012, Poland, RER/1/008; domaćin je bio AGH University of Science and Technology Faculty of Physics and Applied Computer Science Krakow,
- Regional Stakeholder Workshop on Nuclear Applications in Support of Air Quality Management in Sofia, Bulgaria, RER/1/008; domaćin je bio National Institute of Meteorology and Hydrology of the Bulgarian Academy of Sciences.
- Radionica u organizaciji WHO (8 - 9. maj) – obuka za korišćenje softvera za procjenu uticaja koncentracije PM čestica u vazduhu na zdravlje ljudi,
- Učešće na radionici „Montenegro national vehicle registration baseline data to support improved auto fuel economy“ u organizaciji REC Crna Gora (10 - 11. maj, Budva). Rezultat ovih aktivnosti je izrada Brošure za čistija goriva i vozila u Crnoj Gori.
- Učešće na 17th EIONET Workshop on Air Quality Assessment and Management Madrid, Spain, 25th and 26th October 2012,
- Radionica Akustičko zoniranje u opština Crne Gore (3. decembar) u organizaciji Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva održivog razvoja i turizma i UNDP Crna Gora,
- Prisustvo radionici : Lučki kapaciteti za prihvata otpada brodova – Antverpen,
- Radionica o smanjenju čvrstog otpada u Mediteranu organizovana od strane Horizon 2020 – Geteborg Učešće na Radionici „Planiranje i upravljanje zaštićenim područjima u Jadranskom regionu“ – 16. Jul 2012. - organizatori Ministarstvo održivog razvoja i turizma i IUCN-ov Mediteranski Centar (IUCN Centre for Mediterranean Cooperation – IUCN-Med),
- Učešće na Radionici za obuku UNDP¹-ovog Tima za Regionalne Parkove (Piva i Komovi) – 20 avgust 2012.godine,
- Training and Workshop of Croatian Large Carnivore Emergency Teams”, 16. May 2012. (Wednesday) in Bear Sanctuary in Kuterevo, Croatia,
- Obuka za pisanje projekata iz oblasti zaštite prirode, IUCN, Beograd,Srbija (mart 2012.),
- Obuci „Upravljanje marinskim zaštićenim područjima“, Trst, Italija, (maj 2012.),
- Sastanku RAC SPA Focal pointa za plan revitalizacije SAP BIO nacionalnih izvještaja, Malaga, Španija, (jul 2012.),
- Radionica na temu uspostavljanja marinskih zaštićenih područja, Budva, Crna Gora, (septembar 2012.),
- 6. sastanak radne grupe za Indikatore životne sredine i monitoring, UNECE, Ženeva, Švajcarska, (oktobar 2012.),
- Sastanak NRC za Komunikaciju, EEA, Kopenhagen, Danska, (novembar 2012.)
- Radionica na temu uspostavljanja regionalnog parka Piva i Komovi, Žabljak, Crna Gora (novembar 2012.),
- Forum o marinskim zaštićenim područjima, MEDPAN, Antalija, Turska, (novembar 2012.).

¹ U okviru projekata: “Catalyzing financial sustainability of protected areas in Montenegro” i “Sustainability of the Protected Area System of Montenegro”

6. Terenska istraživanja

- novembar 2012 – Velika Ulcinjska plaža,
- 23. novembar 2012 – Kanjon Cijevne,
- 14. decembar 2012 – Kanjon Cijevne,
- Lovćen (Ivanova korita), Ulcinjska solana, (07.2012 god.),
- Skadarsko jezero (11.07. i 12.07.2012 i 27.09.2012 god.),
- Solana Ulcinj, Šasko jezero, Paratuk ostrvo, Velika plaža, Ada Bojana (04.10. i 05.10.2012 god.),
- Solana Ulcinj (02.11.2012 god.),
- Ljubišnja (12. i 13.11.2012 god.),
- Orjen (25. i 26.11.2012 god.),
- NP Durmitor i kanjon Tare,
- Bukumirsko jezero,
- Rikavačko jezero 24.07.2012. ,
- Kapetanovo jezero 25.07.2012. ,
- Bukumirsko jezero 26.07.2012. ,
- Donji Stoj, Velika plaža i Ada Bojana 17.10.2012. ,
- Buljarička plaža, Donja Brova i Kostanjica 18.10.2012. ,
- Bukumirsko jezero 19.10.2012.
- Skadarsko jezero, Zbelj, 26. 07. 2012. ,
- Skadarsko jezero, od Plavnice prema albanskoj granici, 27. 07. 2012. ,
- Skadarsko jezero, Murići - prema albanskoj granici, 15. 08. 2012. ,
- Skadarsko jezero, Murići - prema Godinju, 16. 08. 2012. ,
- Skadarsko jezero, Virpazar - Boljevići - rijeka Crmnica - Crmničko polje - Virpazar - rijeka Oraoštica, Gostilj i Gostiljska rijeka, 03. 10. 2012.,
- Skadarsko jezero - Podhum, 14. 11. 2012.,
- 23. 07. – Bukumirsko jezero,
- 24. 07. – Kapetanovo jezero,
- 25. 07. – Rikavačko jezero,
- 19. 10. – Bukumirsko jezero,
- 11. – Skadarsko jezero,
- 13. i 14.07.2012. – terenska istraživanja Komova i Prokletija za potrebe finalizacije studije o Regionalnom parku,
- 28. - 29.07. 2012. – terenska istraživanja Komarnica, Dragišnica,
- 16.10.2012. – terensko istraživanje gornjeg toka rijeke Zete (Nikšić),
- 16.11.2012. – terensko istraživanje Velike ulcinjske plaže,
- 23.11.2012. - terensko istraživanje sliva rijeke 13. i 14.07.2012. – terenska istraživanja Komova i Prokletija za potrebe finalizacije studije o Regionalnom parku,
- 28. - 29.07. 2012. – terenska istraživanja Komarnica, Dragišnica,
- 16.10.2012. – terensko istraživanje gornjeg toka rijeke Zete (Nikšić),
- 16.11.2012. – terensko istraživanje Velike ulcinjske plaže,
- 23.11.2012. - terensko istraživanje sliva rijeke Cijevne.

7. Naučno istraživački rad i objavljeni naučni radovi

- **Kasom, G.** & Karadelev, M. (2012): The family *Boletaceae* s.l. (excluding *Boletus*) in Montenegro. Turkish journal of botany, 36(5): 566-579, (impact factor za 2011 - 1,991).
- **Kasom, G.** & Karadelev, M. (2012): Survey of the family *Russulaceae* (*Agaricomycetes, Fungi*) in Montenegro. Acta Botanica Croatica, 71(2): 1–14, Versita, Warsaw. (impact factor za 2011 - 0,702).
- **Kasom, G.**, Tripić, R. & Hadžiablahović, S. (2012): New and rare macromycetes in Montenegro. Natura Montenegrina. In press.
- Roganovic D., Djurovic D., Blagojevic N., Vujacic, A. (2012): Investigation of the heavy metals content in Cypress Tree bark (*Cupressus sempervirens* L. var. *Pyramidalis*) on the territory of the central and southern part of Montenegro. *Journal Chem. Environ. In press (2012)*.
- Roganović, D., Đurović, D.D. (2012): Određivanje sadržaja teških metala u kori čempresa (*Cupressus sempervirens* L.) u okolini kombinata aluminijuma Podgorica (KAP) – Crna Gora. Međunarodna naučna konferencija COMET-a. 2012. Primijenjene tehnologije u mašinskom inženjerstvu. Jahorina BiH, RS. 28-30 Novembar 2012.
- **Roganović, D. (2012): Bark Beetles (Scolytidae, Coleoptera) of Beech (Fagus moesiaca Domin, Maly/CZeczott.) in Mt. Komovi area – Montenegro. Agriculture & Forestry 57 (4) Pp 7-14.** UDC (UDK) 635.657:631.816.3.

Roganović, D. (2012): Contribution to knowledge of Downy Oak (*Quercus pubescens* Willd.) entomofauna in Montenegro. **Agriculture & Forestry. University of Montenegro, Biotechnical Faculty. In press.**

Sektor za izdavanje dozvola

Sektor za izdavanje dozvola

2012

IZVJEŠTAJ O RADU

Izvještaj o radu Sektora za izdavanje dozvola

1. Upravni postupak

U 2012. godini, Agencija za zaštitu životne sredine - Sektor za izdavanje dozvola realizovao je sljedeće aktivnosti:

Na osnovu **Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu** ("Službeni list RCG", broj 80/05), Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 20/07) i Pravilnika donijetih u skladu sa ovim Zakonom, u Agenciji je završeno (u 2011/ 2012. god) ukupno 50 postupka procjene uticaja, od čega je za:

- 37 projekata izdata ekološka saglasnost na Elaborat procjene uticaja,
- 13 projekata je donijeto rješenje da nije potrebna procjena uticaja,

U skladu sa **Zakonom o strateškoj procjeni uticaja** ("Službeni list RCG", broj 59/11) na osnovu podnijetih zahtjeva, Agencija za zaštitu životne sredine izdala je:

- 1 saglasnost na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu;
- 18 mišljenja na Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za planove i programe na državnom i lokalnom nivou;
- 23 mišljenja na Prijedlog odluke o pristupanju ili nepristupanju izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu;
- 19 odgovora na zahtjeve za dostavu raspoloživih podataka, podloga i smjernica za izradu planova, programa na državnom i lokalnom nivou.

Shodno **Zakonu o upravljanju otpadom** ("Sl. list Crne Gore", 80/05, 73/08, 64/11) i Odluke o kontrolnoj listi za izvoz, uvoz i tranzit robe (Sl. list CG", br. 15/12) Agencija za zaštitu životne sredine izdaje dozvole za uvoz, izvoz i tranzit otpada. U toku 2012 godine Agencija je izdala:

- 410 dozvola za tranzit i uvoz neopasnog otpada;
- 2 dozvole za izvoz opasnog otpada;
- 1 dozvola za tranzit opasnog otpada;
- 2 dozvole za preradu i odstranjivanje otpada;

Takođe, shodno odredbama Zakona o upravljanju otpadom, Uredbom o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebnih naknada za upravljanje otpadom ("Sl. list CG", br. 11/09) i Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebnih naknada za upravljanje otpadom ("Sl. list CG", br. 46/09) izvršena je prijava djelatnosti – ambalaža, električna i elektronska oprema, baterije, akumulatori, automobilske gume, motorna ulja i motorna vozila od strane 11 preduzeća.

Na osnovu istog zakona upisano je i:

- 27 preduzeća u Registar izvoznika neopasnog otpada,
- 26 preduzeća u Registar sakupljača odnosno prevoznika otpada,
- 1 preduzeće u Registar trgovaca i posrednika otpada.

Zahtjev za izdavanje saglasnosti na Plan upravljanja otpadom podnijelo je 64 privredna subjekta, od kojih je 48 dobilo traženu saglasnost, dok je njih 16 odbijeno.

Na osnovu **Zakona o zaštiti vazduha** ("Sl. list CG", br. 25/10) i **Uredbe o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama** („Sl. list CG“, br. 5/11) izdato je:

- 14 dozvola za uvoz/izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
- 3 dozvole za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravke i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance;
- 1 dozvola za praćenje kvaliteta vazduha;
- odbačen 1 zahtjev za praćenje kvaliteta goriva;
- odbačen 1 zahtjev za mjerjenje emisija zagađujućih materija u vazduhu.

Na osnovu **Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini** („Sl. list CG“, br. 28/11) izdata je 1 dozvola za izradu strateške karte i izračunavanje nivoa buke.

Na osnovu **Zakona o zaštiti prirode** ("Sl. list CG", br. 51/08, 21/09, 40/11) i **Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnom prometu vrsta divlje faune i flore** ("Sl. List SRJ", br. 11/01), izdate su:

- 24 CITES dozvole za uvoz;
- 4 CITES dozvole za izvoz;
- 18 dozvola za sakupljanje i izvoz biljaka, životinja i gljiva;
- 5 dozvola za izvoz biljaka i gljiva;
- 1 dozvola za uvoz i unošenje autohtonih vrsta životinja u ekosisteme;
- 3 dozvole za vršenje speleoloških istraživanja;
- 5 dozvola za vršenje naučno – obrazovnih istraživanja;
- 3 dozvole za obavljanje aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru.

Odbačena su tri zahtjeva (dva za sakupljanje i izvoz nezaštićenih biljaka i gljiva i jedan za sakupljanje leptira).

Odbijen je jedan zahtjev koji se odnosio na obavljanje radnji i aktivnosti u zaštićenom prirodnom dobru.

Dva predmeta su u toku – produžen upravni postupak zbog složenosti zahtjeva.

2. Tematski dio

➤ Nacionalni program za eliminaciju supstanci koje oštećuju ozonski omotač

U sklopu realizacije Nacionalnog programa za eliminaciju supstanci koje oštećuju ozonski omotač, finansiranog od strane Multilateralnog fonda za implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač, Kancelarija za zaštitu ozonskog omotača je raspisala konkurs za ustupanje na besplatno korišćenje opreme za sakupljanje i skladištenje otpadnih supstanci koje oštećuju ozonski omotač, 5. marta 2012. godine.

➤ Plan konačne eliminacije CFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač

U sklopu realizacije projekta „Plan konačne eliminacije hlorofluorougljenika (cfc-a) u Crnoj Gori“, finansiranog od strane Multilateralnog fonda za implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač, Kancelarija za zaštitu ozonskog omotača je raspisala *Konkurs za ustupanje na besplatno korišćenje uređaja i alata za servisiranje rashladnih i klima uređaja 1. juna 2012. godine*.

U okviru realizacije projekta „Plan konačne eliminacije hlorofluorougljenika (cfc-a) u Crnoj Gori“

Kancelarija za zaštitu ozonskog omotača je organizovala dvodnevnu *obuku za pravilno rukovanje i servisiranje rashladnih i klima uređaja, 27-28 septembar 2012.*

➤ **Plan eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač**

Plan eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač pripremila je Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji sa UNIDO-om, koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 28. oktobra 2010. god. Na 63 sjednici Izvršnog komiteta odobrena su sredstva za implementaciju Plana. Plan će se realizovati kroz investicione i neinvesticione aktivnosti u oblasti servisa rashladnih i klima uređaja u Crnoj Gori u periodu od 10 godina. U prvoj fazi će doći do eliminacije supstanci do 10% do 2015. god, 35% do 2020 god, a u drugoj fazi, od 2020. do 2040. godine će se postići 100 % eliminacija.

➤ **Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju Montrealskog protokola**

U okviru projekta za institucionalno jačanje, kao dio informisanja javnosti, u 2012. god. realizovane su sledeće aktivnosti povodom 16 septembra *Dana zaštite ozonskog omotača*:

- Izrada promotivnog materijala - majice sa logom 25 godina Montrealskog protokola, Ozi ozon slikovnice, posteri, brošura „Ozon- Životni grafici ozona 2.0 veza s klimom“, „Ozi ozon igra“, itd.;
- Organizovanje kreativne radionice „Ozi ozon igra“ u okviru tradicionalne manifestacije za djecu „Dan Sunca“ u Delta City-ju u Podgorici;
- Organizovanje edukativnih aktivnosti u vaspitno-obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori (OŠ „Gornja Zeta“ - područno odjeljenje Botun, u Botunu, vrtić „Dječja radost“ u Tuzima, JU „Srednja stručna škola“ Nikšić, u Nikšiću) .

3. Ostale aktivnosti Sektora za izdavanje dozvola su:

- učešće u izradi Pravilnika o bližem načinu i potrebnoj dokumentaciji za izdavanje dozvole o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu;
- učešće u izradi Uredbe o djelatnostima koje utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha;
- učešće u izradi Pravilnika o načinu i postupku mjerjenja emisija iz stacionarnih izvora;
- učešće u radnim grupama za izradu propisa, Nacionalnih planova, i dr.;
- davanje mišljenja: na Listu klasifikovanih hemikalija; na prijedlog Pravilnika o kriterijumima, uslovima, principima i načinu klasifikovanja, pakovanja, označavanja i reklamiranja hemikalija; na prijedlog Pravilnika o sadržaju dosjeva o hemikalijama i registru hemikalija; na prijedlog Pravilnika o kriterijumima za identifikaciju supstance kao perzistentne, bioakumulativne i toksične i veoma perzistentne i veoma bioakumulativne; prijedlog Liste supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost; kao i na prijedlog Pravilnika o sadržaju Bezbjednosnog lista;
- davanje mišljenja na planove upravljanja otpadom lokalnih uprava;
- učešće u izradi sljedećih Uredbi i Pravilnika iz oblasti Upravljanja otpadom: Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog sistema ("Službeni list Crne Gore", broj 28/12); Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada od električnih i elektronskih proizvoda i rada tog sistema ("Službeni list Crne Gore", broj 24/12);

Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada ("Službeni list Crne Gore", broj 35/12); Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih guma i rada tog sistema ("Službeni list Crne Gore", broj 39/12); Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih baterija i akumulatora i rada tog sistema ("Službeni list Crne Gore", broj 39/12); Uredba o bližim kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list Crne Gore", broj 39/12); Uredba o načinu i postupku osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema ("Službeni list Crne Gore", broj 42/12); Pravilnik o postupanju sa otpadnim uljima ("Službeni list Crne Gore", broj 48/12); Pravilnik o postupanju sa opremom i otpadom koji sadrži PCB ("Službeni list Crne Gore", broj 48/12); Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada ("Službeni list Crne Gore", broj 50/12); Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada ("Službeni list Crne Gore", broj 50/12); Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo odnosno preduzetnik za preradu i/ili odstranjivanje otpada ("Službeni list Crne Gore", broj 53/12); Pravilnik o bližem sadržaju i načinu podnošenja godišnjih izveštaja o sprovođenju planova upravljanja otpadom ("Službeni list Crne Gore", broj 53/12)

- izvještaj o Multilateralnom fondu za implementaciju Montrealskog protokola, o implementaciji Nacionalnog programa za eliminaciju supstanci koje oštećuju ozonski omotač za 2011. god;
- izvještaj Crne Gore Sekretarijatu za ozon o potrošnji (uvozu/izvozu) supstanci koje oštećuju ozonski omotač za 2011. god;
- izvještaji (polugodišnji i godišnji) UNIDO-u o implementaciji Projekta institucionalnog jačanja za implementaciju Montrealskog protokola;
- učešće u organizaciji aktivnosti za obilježavanje „16 septembra-međunarodni dan zaštite ozonskog omotača“;
- učešće na sastancima Regionalne ozonske mreže za Evropu & Centralnu Aziju (ECA mreža);
- učešće na Sastanku članica Montrealskog protokola za zaštitu ozonskog omotača;
- učešće u izradi Kontrolne liste za 2013. godinu;
- transponovanje EU direktiva u nacionalno zakonodavstvo;
- učešće u izradi Nacionalne strategije upravljanja kvalitetom vazduha;
- učešće u izradi Strategije za odlaganje i uništavanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač u zemljama sa malom potrošnjom u ECA regionu;
- komunikacija sa CITES Sekretarijatom, EUTWIX-om i izveštaji vezano za implementaciju CITES Konvencije u Crnoj Gori;
- potpisivanje Memoranduma o saradnji sa Upravom carina u svrhu jačanja saradnje koja se prvenstveno odnosi na borbu protiv nelegalne trgovine ugroženim biljnim i životinjskim vrstama;
- u saradnji sa Upravom carina izvršeno je tarifiranje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih proizvoda, a koje se nalaze na CITES listi;
- izrada aplikacionog projektnog formulara u svrhu osnivanja Centra za životinje u Beranama;
- ocjena stepena transponovanja pojedinih EU direktiva u nacionalno zakonodavstvo (RENA);
- učešće na seminarima, radionicama i sastancima iz djelokruga sektora (lokalnim i međunarodnim).

Odjeljenje za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost

Odjeljenje za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost

2012

Izvještaj o radu Odjeljenja za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost

1. Informacija o najvažnijim aktivnostima i rezultatima Odjeljenja za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost

U skladu sa preporukom Evropske Komisije, u okviru Agencije za zaštitu životne sredine osnovano je Odjeljenje za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost.

Ono vrši stručne i sa njima povezane upravne poslove iz oblasti zaštite od ionizujućeg zračenja koji se odnose na:

- sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring);
- izradu analiza i izvještaja o stanju radioaktivnosti životne sredine;
- prikupljanje i objavljivanje informacija od interesa za životu sredinu i zdravlje ljudi;
- vođenje informacionog sistema o stanju radioaktivnosti u životnoj sredini;
- prikupljanje informacija o radijacionim udesima;
- izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora ionizujućih zračenja i radioaktivnih materijala;
- izdavanje potvrda o evidentiranju izvora ionizujućih zračenja;
- izdavanje potvrda o ispunjenosti uslova za stručnu osposobljenost lica odgovornog za zaštitu od ionizujućeg zračenja;
- vođenje registra prijava izdatih dozvola, potvrda o evidentiranju i sertifikata;
- formiranje i održavanje baze podataka (centralni registar) o izvorima ionizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, profesionalno izloženim licima, o radioaktivnom otpadu i vrši kontrolu evidencija koje vode korisnici, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost;
- učestvovanje u sprovođenju mjera zaštite od ionizujućeg zračenja;
- dostavljanje sredstvima javnog informisanja, nadležnim državnim organima i Međunarodnoj agenciji za atomsku energiju, informacije od značaja iz oblasti zaštite od ionizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti;
- davanje mišljenja na zahtjev nadležnih državnih organa u vezi sa pristupanjem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima iz oblasti zaštite od ionizujućih zračenja i radijacione sigurnosti;

- sarađivanje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim tijelima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sproveđenjem zakona, samostalno ili u saradnji sa nadležnim državnim organima;

2. Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini

Program ispitivanja sadržaja radionuklida u životnoj sredini vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja stanovništva ionizujućem zračenju i to u skladu sa :

- Zakonom o zaštiti od ionizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl.list CG,br. 56/09),Odlukom o sistematskom ispitivanju sadržaja radionuklida u životnoj sredini („Sl.list SRJ“ br. 45/97), Pravilnikom o granicama radioaktivne kontaminacije životne sredine i načinu sprovodjenja dekontaminacije („Sl.list SRJ“ br. 9/99), Pravilnikom o granicama izlaganja ionizujućem zračenju („Sl.list SRJ“ br. 32/98),Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna lica za vršenje sistematskog ispitivanja sadržaja radionuklida u životnoj sredini („Sl.list SRJ“ br. 32/98). Sistematsko ispitivanje radionuklida vrši se u: vazduhu, zemljištu, riječima, jezerima i moru, čvrstim i tečnim padavinama, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama i stočnoj hrani, predmetima opšte upotrebe. Osim toga mjeri se i jačina apsorbovane doze γ zračenja u vazduhu, i ispitivanje nivoa izlaganja radonu u boravišnim prostorijama.
- U 2012.god je realizovan Program monitoringa radioaktivnosti u životnoj sredini u iznosu od 40.000,00 €.
- Napisan je plan programa monitoringa za 2013. god. koji je dobio pozitivno mišljenje Savjetodavnog odbora za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost.

3. Izdate dozvole

U skladu sa Zakonom o zaštiti od ionizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list“, br. CG 56/09), Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list CG“, br. 05/08) i važećim podzakonskim aktima, Agencija za zaštitu životne sredine u 2012.god. izdala je :

- 38 dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti- korišćenje izvora ionizujućeg zračenja
- 20 dozvola za promet (uvoz, izvoz, tranzit) izvora ionizujućeg zračenja i rezervnih djelova.
- 1 dozvolu za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada
- 13 dozvola za promet radioaktivnog materijala
- 1 dozvolu za privremeno obavljanje radijacione djelatnosti

Odjeljenje aktivno učestvuje u realizaciji sledećih projekata:

4. 2009 IPA (Instrumenti za predpristupnu pomoć)

Projekat „Upravljanje zatvorenim radioaktivnim izvorima uključujući radioaktivne gromobrane u Crnoj Gori, Republici Makedoniji i na Kosovu“. Evropska Komisija je za ovaj regionalni projekat odobrila kroz predpristupnu pomoć – IPA 2009 iz oblasti nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja, 1.350 000 EUR.

Cilj projekta je smanjenje radioloških rizika koji potiču od nebezbjednog i nesigurnog upravljanja zatvorenim izvorima zračenja i radioaktivnim gromobranima u Crnoj Gori, Republici Makedoniji i na Kosovu. Ovim projektom je, između ostalog, predviđeno sprovođenje odredbe Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti o uklanjanju radioaktivnih gromobrana sa privatnih i javnih objekata na teritoriji Crne Gore, i skladištenje u namjenski objekat-skladište radioaktivnog otpada.

Projekat je usmjeren na: skidanje gromobrana koji su od šezdesetih do osamdesetih godina prošlog vijeka bili postavljeni na krovovima javnih objekata, škola, obdaništa i fabrika, kao i na sigurno zbrinjavanje zatvorenih, izvora zračenja koji nijesu predviđeni za dalju upotrebu. Cilj projekta je sigurno upravljanje ovim izvorima zračenja u skladu sa najboljom EU praksom i eliminisanje bilo kakvog radiološkog rizika.

U 2013.god.će se, nadamo se uspješno, završiti ovaj projekat.

5. Projekti odobreni od strane Međunarodne agencije za atomsku energiju(IAEA)

|

MNE 9003: Supporting the Development of Regulatory infrastructure in the field of Radiation Safety and Protection, Phase II.

Cilj projekta je poboljšanje znanja i iskustva nadležnih tijela u području radijacijske sigurnosti i zaštite, te sigurnost i zaštita radioaktivnih izvora.

Kroz ovaj projekat je predviđena izrada podzakonskih akata u skladu sa EU direktivama i IAEA standardima i internih procedura za rad ovog Odjeljenja. Za sada su pripremljene dvije interne procedure:

- procedura izdavanja dozvole za obavljanje prometa (uvoz/izvoz/tranzit) izvora ionizujućeg zračenja i
- procedura dobijanja dozvole za obavljanje radijacione djelatnosti (korišćenje stomatološkog rendgen-aparata)

II

INT 9176 (2010003) Jačanje kontrole “for cradle to grave” iskorišćenih zatvorenih radioaktivnih izvora u Mediteranu.

U okviru ovog projekta zemlje učesnice će uspostaviti odgovarajuće nacionalne politike i strategije usmjerene ka poboljšanju održivosti kontrole radioaktivnih izvora, jačanju postojećih regulatornih i menadžment sposobnosti i unaprijeđenju međunarodne saradnje u zemljama regije u rješavanju pitanja od zajedničkog interesa, a u vezi sa korištenjem Sredozemnog mora kao prometnog autoputa i, gdje je to moguće, definisanti, uspostaviti i uskladiti politike i pristupe na polju kontrole i kretanja radioaktivnih izvora.

➤ ***Projekat koji je u fazi odobravanja od strane IAEA***

U fazi odobravanja za ciklus 2014-2015 god. je projekat *National Radon Programme or Upgrading Montenegrin National Capabilities in Controlling Public Exposure*.

Glavni ciljevi ovog projekta su: mapiranje radona u boravišnim prostorijama u Crnoj Gori, realnija procjena radiološkog opterećenja stanovništva uslijed inhalacije radona i odgovarajuće inoviranje propisa Crne Gore koji normativno – pravno regulišu ovu oblast, jačanje institucionalnih kapaciteta za mjerena radona i remedijaciju, izrada nacrta nacionalnog akcionog plana za remedijaciju najugroženijih stambenih objekata, izrada nacrta Strategije o radonu u stambenim i radnim prostorima sa ciljem izrade nacionalnog akcionog plana za njeno sprovođenje, edukacija stanovništva na temu zaštite od radona.

6. Savjetodavni odbor za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost

Odlukom br: D-908/1 direktora Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore, a u skladu sa preporukama Međunarodne agencije za atomsку energiju (IAEA), 24.04.2012 god. osnovan je Savjetodavni odbor za zaštitu od jonizujućih zračenja i radijacionu sigurnost. Odbor se sastoji od 5 članova:

- prof. dr Perko Vukotić, predsjednik
- prof. dr Slavoljub Mijović, član
- dr Mlađan Obradović, član
- spec. med.fiz. Nataša Bjelica, član
- Mr Nikola Svrkota, član

Savjetodavni odbor, u skladu sa članom 3 Odluke o obrazovanju Savjetodavnog odbora za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost, obavlja sljedeće poslove:

1. Daje preporuke u postupku izdavanja dozvola za obavljanje poslova zaštite od ionizujućih zračenja;
2. Daje mišljenja na zakonska i podzakonska akta;
3. Daje mišljenje u vezi sa medicinskim izlaganjem ionizujućem zračenju;
4. Daje preporuke vezane za sistematizaciju radnih mesta iz oblasti zaštite od zračenja;
5. Daje mišljenje o potrebnim obukama i usavršavanju kadrova iz oblasti zaštite od ionizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti;
6. Daje mišljenje pri izdavanju složenijih dozvola, kod kojih je potrebna posebna analiza sigurnosti;
7. Daje mišljenje u vezi programa sistematskog ispitivanja sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring) i samog ispitivanja;
8. Daje mišljenje u vezi sa pristupanjem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima iz oblasti zaštite od ionizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti;
9. Savjetuje direktora Agencije u slučaju vanrednih događaja.

Održane su tri sjednice Savjetodavnog odbora.

7. Skladište radioaktivnog otpada

Problem radioaktivnog otpada u Crnoj Gori se pojavio u toku 2004. godine. Do tada, radioaktivni otpad je skladišten u skladištu Instituta za nuklearne nauke „Vinča“. Odlukom Ministarstva nauke i zaštite životne sredine Srbije, zabranjen je uvoz i skladištenje izvora zračenja iz bilo koje strane zemlje, uključujući i Crnu Goru. Imajući u vidu to nepovoljno stanje, nastala je neodložna potreba da i Crna Gora dobije postrojenje i sve potrebne prateće instalacije u kojima bi se tretirali i privremeno skladištili radioaktivni otpadni materijali, te zbog preporuke EU i IAEA , da svaka zemlja mora pokazati ozbiljnost i spremnost da o svom otpadu brine u skladu sa EU direktivama i IAEA standardima.

IZDAVANJE DOZVOLE ZA UPRAVLJANJE SKLADIŠTEM RADIOAKTIVNOG OTPADA

Dozvola za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada izdata je 13.juna 2012.god., na osnovu ispunjenosti uslova saglasno odredbama člana 38 i člana 39 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Sl. list CG“, br. 56/09), odredbama Pravilnika o bližim uslovima za dobijanje dozvole za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada (“Sl. list CG”, br. 56/2011), Pravilnika o načinu sakupljanja, čuvanja, obrade, skladištenja i odlaganja radioaktivnog otpada (“Sl. list CG”, br. 58/2011), i Odluke o stručnoj spremi i zdravstvenim uslovima lica koja rade sa izvorima jonizujućih zračenja (“Sl. list SRJ”, br. 45/97).

Skladište služi za skladištenje svih vrsta čvrstog radioaktivnog otpada, osim otpada visokog nivoa radioaktivnosti (HLW).

Izdavanju dozvole je prethodilo niz televizijskih emisija, mnoštvo novinskih članaka, kao i javna rasprava održana 30.maja 2012.god. Na javnoj raspravi koju su, uz podršku Misije OSCE u Crnoj Gori, upriličili Arhus centri Podgorica i Nikšić, govorili su g-din Lloyd Tudik, šef programa Demokratizacija u Misiji OSCE u Crnoj Gori, g-đa Ivana Vojinović, pomoćnica ministra za životnu sredinu, g-đa Daliborka Pejović, direktorka Agencije za zaštitu životne sredine i g-đa Nada Medenica, direktorka JU CETI.

Nakon izdavanja, dozvola za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada je prevedena i poslata Evropskoj komisiji u Brisel. Na osnovu tog dobro urađenog posla, nastavljen je projekat IPA 2009.

8. Obuke i radionice realizovane u 2012. Godini

U cilju stručnog usavršavanja i jačanja kapaciteta službenici ovog Odjeljenja su prisustvovali sledećim obukama:

- **26 - 28.jun 2012.god. Beč, IAEA Workshop on Notification, Reporting and Requesting Assistance,**
- **25 - 27 jun 2012.god. Karlsruhe, Njemačka IAEA Regional Workshop: Facilitating Adherence to and Implementation of the 2005 Amendments to the Convention on the Physical Protection of Material Nuclear,**
- **01 - 02.Oktobar 2012.Bukurešt, Trening kurs- Razvoj nuklearne forenzike i njena implementacija u nacionalni odgovor na nesreće,**
- **23 - 27. april 2012. Beč, Austrija, Regional Training Course on State System of Accounting for Control of Nuclear Material for States of the Balkan Region,**
- **03 - 07. decembar 2012, Podgorica Training Courses on Radioactive Waste Management EurpeaAid/130715/C/SER/Multi, ENCO,**
- **10 - 14. decembar 2012.god. Ljubljana, International training course on the practical aspects of information and records management for control of sealed radioactive sources. Project INT/9/176.**

Na osnovu preporuka Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) iz Beča, Odjeljenje je u 2012.god. tražilo i dobilo sledeću opremu od IAEA:

1. BERTHOLD LB124 SCINT DIGITAL KONTAMINACIJE MONITOR (Beta i Gama) 1 kom,
2. Inspector™ 1000 DIGITALNI RUČNO – PRENOSNI MULTI ANALIZER / 2 kom

Oprema će se koristiti u redovnom radu Odjeljenja, kao i u slučaju vanrednih događaja (akcidenata i sl.).

9. Ostale aktivnosti:

- Početkom 2012.god. stavljena je u funkciju baza podataka o izloženosti ionizujućem zračenju profesionalno izloženih lica.
- Odjeljenje je pomoglo Upravi carina Crne Gore da se naprave interna uputstva za kontrolu roba na radioaktivnost i otkrivanje ilegalnog prometa radioaktivnih materijala.

Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema

Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema

2012

Izvještaj o radu Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema

1. Realizovane aktivnosti Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema tokom 2012.godine

Realizovane aktivnosti Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema tokom 2012.godine imale su za cilj da građane Crne Gore, kao i one van njenih granica, informišu o aktivnostima Agencije usmjerenih u pravcu očuvanja životne sredine, podizanju svijesti o važnosti životne sredine, poštovanju ekoloških standarda i propisa, uključujući i zahtjeve EU u tom smislu.

Kako navedeni ciljevi mogu biti uspješno realizovani samo ako u njihovoj realizaciji učestvuju sve strane - ne samo na državnom, regionalnom i nivou lokalne samouprave, već i šire - građani, NVO organizacije i sl., Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema je u toku 2012.god. posebnu pažnju posvetio osmišljavanju optimalnih vidova saradnje. Podsjećamo na najznačajnije realizovane aktivnosti :

- **10.02.2012.god.** - Učešće na okruglom stolu pod nazivom „**Podizanje ekološke svijesti**“ u organizaciji Ministarstva održivog razvoja i turizma i Delegacije EU u Crnoj Gori;
- Akcija povodom **suzbijanja sve učestalije pojave krivolova**. U okviru ove aktivnosti osmišljeni su i publikovani flajeri u cilju informisanja javnosti, kao i susbijanja istog. Akcija je realizovana u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori;
- Učešće Agencije na „**Sajmu prakse**“ realizovanom u saradnji Uprave za kadrove i Career Team-a. Na ovaj način, Agencija je pružila priliku studentima završnih godina studija različitih obrazovnih profila i interesovanja da unaprijede svoja znanja i vještine i da steknu prvo radno iskustvo;
- Učešće u međuinstitucionalnom radnom timu za monitoring svih aktivnosti u lovištima;
- **15.03.2012.god.** - Prisustvo na okruglom stolu Unije poslodavaca Crne Gore povodom **Nacrta Zakona o organskoj proizvodnji**;
- **19.03.2012.god.** - Ušešće na Radionici u okviru GRECO - **Inicijativa o zelenom preduzetništvu**;

- **11.04.2012.god.** - Organizacija i učešće na okruglom stolu: „**Proizvodnja organske hrane u Crnoj Gori – izazovi i mogućnosti**“ u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i firmom „Agrovita eko“ iz Podgorice;
- **12.04.2012.god.** - Učešće na konstitutivnom sastanku savjetodavnog tijela za uspostavljanje „**Mreže za društveno odgovorno poslovanje**“;
- Aktivno učešće u radu Savjetodavnog tijela i mreže za DO (društvenu odgovornost);
- **19 – 21.04.2012.god. – Jadranski sajam u Budvi.** Na Sajmu ekologije, Agencija je učestvovala u saradnji sa Centrom za ekotoksikološka ispitivanja (CETI), Zavodom za zaštitu prirode, Federacijom gradova i opština i NVO Ozon (kancelarija Arhus centra Nikšić). Agenciji za zaštitu životne sredine dodijeljeno je treće mjesto, odnosno bronzana plaketa za odličan vizuelni identitet samog štanda, kao i za prezentacije koje su prikazane ovom prilikom;
- **07 - 11.05.2012.god.** -Učešće na radionici na temu : „**Statistika otpada**“;
- **10 - 11.05.2012.god.** - Učešće na radionici na temu : „**Društveno odgovorno poslovanje u Crnoj Gori**“;
- **05.6.2012.god.** - Organizacija Ekološke akcije: „**Ozelenjavanje lokacije u krugu ispod bivšeg jalovišta „Brskovo”**”, Mojkovac. Akciju je realizovala Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji sa UNDP-em i opštinom Mojkovac;
- **04 - 08.06.2012.god.** - Učešće na radionici na temu „**Statistika otpada i voda**“ (MONSTAT);
- **11.06.2012.god.-** U saradnji sa Sava Montenegro AD realizovana je **akcija pošumljivanja Dječijeg parka Kruševac**. Pored ekološke, akcija je imala i edukativnu svrhu – održan je čas u prirodi za učenike osnovne škole „Maksim Gorki“ iz Podgorice. Akciji su prisustvovala i djeca iz vrtića „Ljubica Popović“.
- **27.07.2012.god.–** Učešće u akciji prikupljanja iskorišćenog kancelarijskog papira u organizaciji Mreže za društveno odgovorno poslovanje (Mreža za DOP);
- **14.09.2012.god.** - Donatorsko veče posvećeno akciji „**Pošumljavanje park šume Gorica**“;

- U susret dvadesetjednogodišnjici od proglašenja Crne Gore ekološkom državom, a povodom obilježavanja 16. septembra - Međunarodnog dana zaštite ozonskog omotača, Agencija za zaštitu životne sredine održala je edukativne aktivnosti u sljedećim vaspitno-obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori: OŠ „Gornja Zeta” - područno odjeljenje Botun, vrtić „Dječija radost” - Tuzi i JU „Srednja stručna škola” – Nikšić.
- Učešće u organizaciji i realizaciji projekta „**Eko nedjelja**“ koji za cilj ima pomoći u planiranju i sprovođenju aktivnosti usmjerenih na podizanje ekološke svijesti, podsticanju zaštite životne sredine i kreiranju mehanizama saradnje zainteresovane javnosti koja uključuje obrazovne institucije, međunarodne, nevladine i stručne organizacije, lokalnu samoupravu, industriju i privatni sektor, kao i najširu javnost;
- **15.09.2012.god.** - Akcija čišćenja „**Očistimo svijet**“. Ova akcija predstavlja globalnu ekološku kampanju podizanja javne svijesti koja inspiriše lokalne zajednice širom svijeta da kroz ekološke akcije brinu o svojoj okolini. Centralna aktivnost akcije predstavljala je čišćenje otpada ispred i u okolini OŠ "Božidar Vuković Podgoričanin" kao i čišćenje rijeke Sitnice u Podgorici;
- **16.09.2012.god.** - Akcija pošumljavanja „**Parkovi znanja**“ na lokalitetu parka na Kruševcu. Pored Agencije i Ministarstva održivog razvoja i turizma, u realizaciji pomenute akcije doprinos u organizaciji iste dali su učenici srednjoškolskog obrazovanja sa teritorije Podgorice, Američka Ambasada, Ministarsvo prosvjete i sporta i JP „Zelenilo“;
- **20.09.2012.god.** – Projekcija dokumentarnog filma: „**Močvare u plamenu**“ – NVO „Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore“, povodom 21.godine od proglašenja Crne Gore ekološkom državom;
- **20.11.2012.god.** – Organizacija ekološke akcije „**Pošumljavanja Park šume Gorica**“, (1.820 sadnica).

Prikupljanje podataka

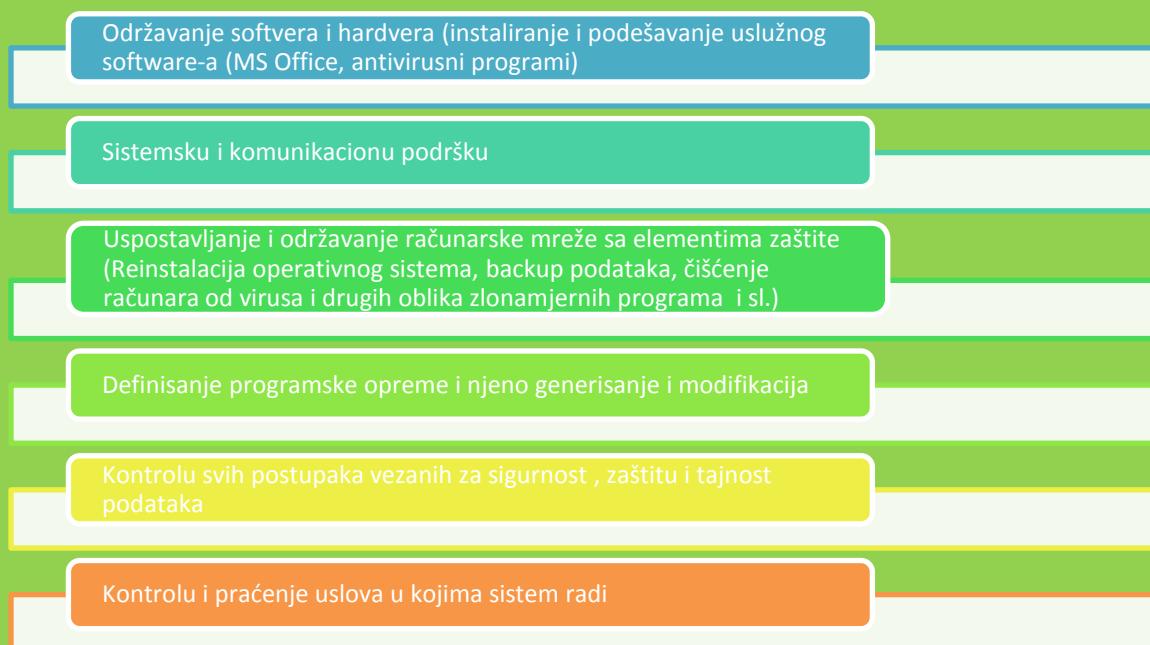
- Obezbeđivanje podataka od strane lokalnih uprava u Crnoj Gori – Godišnjeg izvještaja organa lokalne uprave o proizvodnji otpada, upravljanju otpadom i izdatim dozvolama;
- Obezbeđivanje podataka od strane lokalnih uprava u Crnoj Gori – Integralnog katastra zagađivača. Katastar zagađivača sadrži podatke o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prenosa i odlaganja zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu;
- Obezbeđivanje podataka Katastra lovišta - Shodno članu 32. Zakona o divljači i lovstvu (Sl.list CG br.52/08), Katastar lovišta vodi korisnik lovišta i podatke dostavlja Ministarstvu

nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode.

Edukativni programi, ekološke akcije, kao i mnogobrojne aktivnosti Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema koncipirani su u cilju ukazivanja na važnost očuvanja životne sredine i aktuelne ekološke probleme, imajući u vidu aktivnosti Agencije i važeće regulative iz oblasti zaštite životne sredine.

2. IT podrška

U cilju održavanja savremenog sveobuhvatnog informacionog sistema, kao i tehničke podrške za nesmetan rad Agencije u prethodnom periodu, Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema obavlja niz aktivnosti:

3. Informacioni sistem

Izvještavanje o stanju životne sredine je kompleksan, dugoročan proces koji zahtijeva konstantan monitoring i analizu. Prvi korak predstavlja uspostavljanje informacionog sistema za životnu sredinu (čija izrada je u toku), kako bi se formirali i uspostavili odgovarajući protoci podataka i razmjena informacija sa lokalnim i nacionalnim institucijama, za šta je potrebna puna podrška i intenzivna među-sektorska i među-institucionalna saradnja.

Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema tokom 2012.god. obavljao je mnogobrojne aktivnosti kako bi na najadekvatniji način kreirao pouzdan, sveobuhvatan informacioni sistem, prilagođen evropskim okvirima, metodama i standardima razmijene informacija. Pregled pomenutih aktivnosti:

- U Sektoru za komunikacije i vođenje informacionog sistema, u 2012.god. razvijena je aplikacija za vođenje Evidencije o ozračenosti lica koja su pri radu izložena dejstvu ionizujućih zračenja. Aplikacija je instalisana i predata na korišćenje službenicima Odjeljenja za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost.
- U sklopu Twinning projekta „Support to Environmental Management“ koji se realizuje u saradnji sa Ministarstvom zaštite životne sredine, zemljišta i mora Republike Italije, u prostorijama Agencije u vremenskom period od 23.01. do 27.01.2012. i od 18.06. do 21.06.2012.godine, održane su dvije obuke usmjerenе ka jačanju kapaciteta Agencije za zaštitu životne sredine za uspostavljanje Informacionog sistema zaštite životne sredine. Obuke su bile posvećene prenošenju iskustava i pružanju preporuka za uspostavljane sistema prikupljanja, validacije i diseminacije podataka o životnoj sredini.
- Rad na redizajnu izvještaja o izdatim dozvolama, koji se postavljaju na sajt i koji omogućavaju hronološki pregled izdatih dozvola kao i lak pristup originalnom dokumentu izdate dozvole. Pomenuti izvještaji su jedan od automatskih outputa aplikacije koja služi za vođenje evidencije izdatih dozvola.
- Učešće na radionici u organizaciji UNDP-a povodom početka projekta „Jačanje institucionalnih kapaciteta u integraciji međunarodnih obaveza u procesu donošenja razvojnih i/ili investicionih odluka“ – 10.02.2012.god. Pomenuti projekat predstavlja podršku usvajajući konačne liste indikatora i dizajniranju Informacionog sistema, koji su ključni prioriteti Agencije za zaštitu životne sredine.
- U 2012.god.pružena je i tehnička podrška pri radu sa RAIS softverom službenicima Odjeljenja za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost.
- Rad sa ekspertom Evropske Komisije na izradi ToR-a za Projekat uspostavljanja Informacionog sistema životne sredine, koji je finansiran iz sredstava IPA fondova (IPA 2011) i treba da otpočne u 2013.god.
- Učešće na seminaru “GEO inicijative”, u okviru BalkanGeo.net projekta, koji je održan 19.juna 2012. u Hotelu “Princess” u Baru. Cilj seminara je bio da „odškrine vrata“ u oblast globalnih EU i regionalnih GEO inicijativa kao što su GEOSS,INSPIRE,SEIS,GMES i dr.
- Učešće na Eionet NRC EIS Workshop-u koji je održan 26.-27.juna 2012.god.u Istanbulu. Jedan od glavnih ciljeva ove radionice bio je upoznavanje sa aktivnostima i iskustvima EEA - Evropske Agencije za životnu sredinu u vezi sa razvojem SEIS-a i podršci INSPIRE direktivi.

- Uvodni sastanak povodom otpočinjanja projekta izrade dizajna Informacionog sistema životne sredine, koji je finansiran od strane UNDP-a - 11.07.2012.god. Sastanku su prisustvovali predstavnici UNDP-a, Agencije za zaštitu životne sredine kao i predstavnici S&T firme, koja je na tenderu odabrana za realizaciju pomenutog projekta.
- Pomoć S&T firmi pri realizaciji projekta izrade Informacionog sistema životne sredine (UNDP projekat) u smislu pružanja sve potrebne dokumentacije, upoznavanje sa poslovnim procesima koji se odvijaju u Agenciji, upoznavanje sa tokovima podataka, formatima ulaznih podataka i formatima izlaznih podataka koji su potrebni za izvještavanje nacionalnih i relevantnih međunarodnih institucija kao i upoznavanje sa tipovima i strukturon podataka koji treba da budu obuhvaćeni IS-om i koji su predmet obrade i prezentacije. - IX,X,XI,XII 2012.god.
- U sklopu Twinning projekata „Support to Environmental Management“, koji se realizuje u saradnji sa Ministarstvom zaštite životne sredine, zemljišta i mora Republike Italije, upriličena je studijska posjeta službenika Agencije za zaštitu životne sredine ISPRA-i (Istituto Superiore per la Protezione e la Ricerca Ambientale) čije je sjedište u Rimu, u periodu 18.-23.11.2012.god.
- Učešće na prvoj nacionalnoj INSPIRE radionici, Bečići, hotel „Splendid“ 6.12.2012.god. Radionica je održana u sklopu regionalnog projekta „INSPIRATION – Spatial Data Infrastructure in the Western Balkan“, u organizaciji Uprave za nekretnine i konzorcijuma GFA Consulting Group, Con- terra, GDi Gisdata i Umweltbundesamt Austria, zaduženog za implementaciju ovog projekta. Osnovni cilj INSPIRATION projekta je promovisanje infrastrukture geoprostornih podataka i njenog značaja, i razvoj u zemljama regiona, kroz aktivnosti pružanja doprinosa kreiranju tačnih, ažurnih, kvalitetnih, pravilno strukturiranih i dostupnih geoprostornih podataka.
- Učešće na „EPA Water Database“ seminaru - prvi trening, Bolonja, 12.-14.12.2012.god. Ova trodnevna obuka upriličena je u sklopu projekta ADRICOSM INTERMEDIATE, čiji je realizator CMCC - Centro EuroMediterraneo sui Cambiamenti Climatici iz Bolonje. Obuka je bila usmjerena ka upoznavanju koncepta, dizajna i implementacije korisničkog interfejsa, importa i upravljanja podataka u „EPA Water Database“ koja se odnosi na podatke vezane za morski ekosistem priobalnog područja Crne Gore.
- U 2012.god. uloženi su i značajni naporci za nabavku opreme, odnosno hardverske infrastrukture neophodne za razvoj informacionog sistema životne sredine (serveri, data storage, mrežna oprema za povezivanje LAN-ova starog i novog dijela zgrade). Projekat nabavke opreme je u toku i finansiran je od strane Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori.

4. Web sajt

Web sajt Agencije za zaštitu životne sredine je centralno mjesto na kome se objavljaju svi ambijentalni podaci koje Agencija prikuplja. Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema je odgovoran za održavanje i unos podataka na Web stranici. Zbog svoje specifične namjene web sajt Agencije se svakodnevno osvježava i dopunjava novim sadržajima.

Prikupljeni podaci o stanju životne sredine, kao i odgovarajući izvještaji, javno su dostupni putem Web stranice, što znači da se podaci koji se nalaze u centralnoj bazi prenose i prezentuju na istoj. U toku 2012. god. predstavljeno je novo dizajnersko rješenje sajta Agencije za zaštitu životne sredine na stranici www.epa.org.me. Riječ je o najnovijoj tehnologiji, sa novim sadržajima i kvalitetnim vizuelnim rješenjem, kao i višestruko povećanom bezbjednošću istog. Omogućena je jednostavnija i preglednija pretraga traženih pojimova. Zadržani su sadržaji koji su i do sada bili prikazivani i uspješno su migrirani. Na sajtu dominiraju motivi predjela Crne Gore, koji se naizmjenično smjenjuju.

Do sredine decembra 2011.god. na sajtu je zabilježena milionita posjeta.

Služba za opšte, pravne i finansijske poslove

Služba za opšte, pravne i finansijske poslove

2012

Izvještaj o radu Službe za opšte, pravne i finansijske poslove

1. Budžet

Agencija za zaštitu životne sredine, kao potrošačka jedinica Budžeta Crne Gore, preko Službe za opšte, pravne i finansijske poslove obezbeđuje redovno servisiranje, odnosno izmirenje obaveza tekućeg budžeta - tekućih izdataka prema povjeriocima, tj. dobavljačima, ugovorenim obavezama.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2012. godinu, koji je donijela Skupština Crne Gore dana 23.decembra 2011.godine, usvojen je iznos od 1,336,706.16 € rashoda budžeta Agencije za zaštitu životne sredine za 2012.godinu.

Budžet Agencije za zaštitu životne sredine za 2012.godinu:

Ekonomska klasifikacija	Opis	Iznos
	Agencija za zaštitu životne sredine	1,336,706.16
	Program: monitoring, analiza i izvještavanje o životnoj sredini	1,336,706.16
4	IZDACI	1,336,706.16
41	Tekući izdaci	1,323,705.16
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	494,012.04
4111	Neto zarade	294,217.00
4112	Porez na zarade	45,328.32
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	99,843.60
4114	Doprinosi na teret poslodavca	49,175.00
4115	Opštinski prirez	5,448.12
412	Ostala lična primanja	28,200.00
4124	Naknada za stanovanje i odvojen život	13,200.00
4129	Ostale naknade	15,000.00
413	Rashodi za materijal i usluge	796,658.92
4131	Rashodi za materijal	36,065.45
4132	Rashodi za službena putovanja	18,915.00
4133	Rashodi za reprezentaciju	4,850.00
4134	Rashodi za energiju	26,000.88
4135	Rashodi za telefonske usluge	5,734.55
4136	Rashodi za poštanske usluge	637,20
4137	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	637,20

4139	Ugovorene usluge	703,818.64
414	Tekuće održavanje	4,834.20
4142	Tekuće održavanje građevinskih objekata	2,854.20
4143	Tekuće održavanje opreme	1,980.00
44	Kapitalni izdaci	13,000.00
441	Kapitalni izdaci	13,000.00
4415	Izdaci za opremu	13,000.00
46	Otplata dugova	1.00
463	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1.00
4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1.00

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Budžetu Crne Gore za 2012.godinu, koji je donijela Skupština Crne Gore dana 24. maja 2012.godine, izmijenjeni iznos budžetskih sredstava Agencije za 2012.godinu iznosi 1,476,651.35 €.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list Crne Gore“, br.05/12 od 23.01.2012, 25/12 od 11.05.2012), Agencija za zaštitu životne sredine je preuzeila poslove Zavoda za zaštitu prirode, zaposlene na tim poslovima, kao i opremu, sredstva i službenu dokumentaciju.

Takođe, istom uredbom, Odjeljenje za inspekcijski nadzor koje je bilo u sastavu Agencije za zaštitu životne sredine, prešlo je u nadležnost Uprave za inspekcijske poslove.

Vlada Crne Gore je podnijela Skupštini Crne Gore *Prijedlog Zakona o bužetu Crne Gore za 2013.godinu* (br.Akta: 00-33/12-1EPA 39 od 17.12.2012.godine,izvor:<http://www.skupstina.me>), gdje su predviđena budžetska sredstva Agencije za zaštitu životne sredine za 2013.godinu planirana u iznosu od 1,22 mil.€ i iskazana kroz Program monitoringa, analize i izvještavanja o životnoj sredini.

Izvršenje budžeta na dan 28.12.2012.

Izvršenje budžeta na dan 20.12.2012										
St.	FP	I	Plan budžeta	Tekući budžet	Otpušteno	Zahtjevano	Neplaćeno	Plaćeno	Čvrste obaveze	Varant
4111	560	B	294,217.00	343,952.20	333,815.21	333,815.21	29,877.51	303,937.70	333,815.21	0.00
4112	560	B	45,328.32	53,131.93	44,840.80	44,840.80	4,013.40	40,827.40	44,840.80	0.00
4113	560	B	99,843.60	120,078.46	120,078.45	119,576.45	10,801.32	108,775.13	120,078.45	0.00
4114	560	B	49,175.00	57,991.08	49,823.40	49,823.40	4,459.35	45,364.05	49,823.40	0.00
4115	560	B	5,448.12	7,179.61	6,726.45	6,726.45	1,533.87	5,192.58	6,726.45	0.00
4124	560	B	13,200.00	12,430.00	12,430.00	12,430.00	550.00	11,880.00	12,430.00	0.00
4129	560	B	15,000.00	7,000.00	7,000.00	6,671.14	3,447.42	3,223.72	7,000.00	0.00
4131	560	B	36,065.45	37,034.33	37,034.33	37,029.12	0.00	37,029.12	37,034.33	0.00
4132	560	B	18,915.00	19,051.15	19,051.15	19,051.15	0.00	19,051.15	19,051.15	0.00
4133	560	B	4,850.00	5,176.63	5,179.63	5,174.13	630.00	4,544.13	5,179.63	0.00
4134	560	B	26,000.88	25,186.48	25,186.47	20,188.24	0.00	20,188.24	25,186.47	0.00
4135	560	B	5,734.55	7,108.00	7,107.99	7,107.99	0.00	7,107.99	7,107.99	0.00
4136	560	B	637.20	977.04	977.04	977.04	0.00	977.04	977.04	0.00
4137	560	B	637.20	977.04	976.96	408.14	151.31	256.83	976.96	0.00
4139	560	B	468,818.64	441,774.49	441,774.49	441,770.84	20,258.59	421,512.25	441,774.49	0.00
4139	560	D	0.00	0.00	0.00	72,522.30	0.00	72,522.30	72,543.63	0.00
4139	560	K	0.00	0.00	0.00	121,820.81	0.00	121,820.81	121,820.81	0.00
4139	560	N	235,000.00	235,000.00	136,655.00	136,655.00	53,940.00	82,715.00	136,655.00	0.00
4142	560	B	2,854.20	3,654.20	3,654.20	2,842.55	0.00	2,842.55	3,653.20	1.00
4143	560	B	1,980.00	2,777.36	2,777.36	2,775.45	0.00	2,775.45	2,777.36	0.00
4181	560	B	0.00	1,933.36	1,657.14	800.63	0.00	800.63	1,657.14	0.00
4183	560	B	0.00	666.64	571.38	0.00	0.00	0.00	571.38	0.00
4415	560	B	13,000.00	8,822.89	8,822.85	2,097.45	0.00	2,097.45	8,822.85	0.00
4630	560	B	1.00	1.00	0.28	0.00	0.00	0.00	0.00	0.28
Ukupno			1,336,706.16	1,391,906.89	1,266,140.58	1,445,104.29	129,662.77	1,315,441.52	1,460,503.74	1.28

2. Ostali ekonomsko-finansijski poslovi

1) Uplatni računi Agencije za zaštitu životne sredine.

Radi precizne evidencije uplata sredstava po svim osnovama rada Agencije, podnesen je zahtjev Ministarstvu finansija u julu mjesecu 2009.godine za otvaranje posebnih uplatnih računa, preko kojih bi Agencija vršila usmjeravanje uplata svih obveznika eko naknada, te naknada po osnovu dozvola, naknada po principu „zagadživač plaća“ i po drugim osnovama. Računi su otvoreni po nalogu Ministarstva finansija kod CBCG.

Sa upotrebom ovih računa otpočelo se u januaru 2010.godine. U nastavku teksta je prikazan pregled uplata za period januar-decembar 2012.godine, pojedinačno po računima (na dan 20.12.2012.godine)

Naknada za ocjenu elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu	66.300,00€
Naknada za ocjenu izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.....	0 €
Naknada za utvrđivanje ispunjenosti uslova za korišćenje izvora ionizujućih zračenja i drugih izvora zračenja.....	5.410,00 €
Naknada za izdavanje dozvola za uvoz,izvoz i tranzit proizvoda i supstanci koje oštećuju ozonski omotač, CITES dozvola i dr.	5.005,00 €
Administrativna taksa.....	7.360,00 €
UKUPNO.....	84.065,00€

2) Agencija, u skladu sa Uredbom o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom („Sl.list CG“, br.11/09,46/09,39/12), vodi evidenciju-registraciju obveznika plaćanja „Eko naknade“- Prijavu djelatnosti- Obrazac „Prijava-UO“ i istu dostavlja na dalji postupak i nadležnost Poreskoj upravi CG.

U toku 2012.godine ukupno je prijavljeno **13** obveznika plaćanja „Eko naknade“.

3) Uredbom o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine („Sl.list RCG“, br.26/97, 9/00, 52/00 i „Sl.list CG“, br.33/08,5/09,64/09,40/11,49/11) utvrđena je visina naknada, način obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine koje plaćaju pravna i fizička lica i to:

- Odredbama člana 2 navedene Uredbe propisano je da pravna lica koja koriste ložišna postrojenja i postrojenja na električnu energiju instalisane snage veće od 1 MW plaćaju, mjesечно, naknadu zbog zagađivanja životne sredine. Po ovom osnovu od **23** obveznika u toku 2012.godine naplaćeno je 226.373,76 €.
- Naknade po osnovu člana 4 Uredbe utvrđene su za pravna lica koja uvoze supstance koje uništavaju ozonski omotač. Po ovom osnovu od **2** obveznika u toku 2012.godine naplaćeno je 9.792,00 €.
- Odredbama člana 5 iste Uredbe propisano je da pravna lica koja stvaraju i deponuju opasan otpad koji sadrži jedan ili više sastojaka toksičnih materija i supstanci, plaćaju mjesечно naknade po toni, za stvaranje i deponovanje otpada. Po ovom osnovu od **14** obveznika u toku 2012.godine naplaćeno je 289.627,96 € .
(Napomena:navedeni naplaćeni novčani iznosi su na dan 28.11.2012.)

4) Izvještaj *Pregleda neizmirenih obaveza iz 2011.godine*, dostavljen je Ministarstvu finanasija do 31.01.2012. godine (stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda iznosilo je 0 €).

5) Izvještaj o pokretnoj i nepokretnoj imovini sa kojom raspolaže Agencija za zaštitu životne sredine, dostavljen je Upravi za imovinu dana 03.04.2012.godine (Akt br.05-D-710/1 od 03.04.2012.godine), u skladu sa Zakonom o državnoj svojini („Sl.list CG“, 21/09) i Uredbom o načinu i vođenju evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl.list CG“, 21/09).

6) Urađeni su i podneseni Poreskoj upravi IOPPD obrasci (e-obrasci, Portal Poreske uprave Crne Gore).

7) Mjesečno su pripremani podaci za obračun plata, za sve službenike Agencije, na osnovu evidencije prisustva na radu službenika, kao i obračun bolovanja.

8) Na osnovu dostavljenih mjesečnih potreba organizacionih cjelina vršeno je izdavanje kancelarijskog materijala i o tome vođena analitička evidencija.

3. Javne nabavke

U toku izvještajnog perioda, u okviru Službe za opšte poslove i finansije, obavljeni su poslovi javnih nabavki koji su propisani Zakonom o javnim nabavkama, a u okviru sredstava odobrenih planom Budžeta, po pozicijama, za 2012.godinu. U skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama („Službeni list CG“, br.42/11), Agencija za zaštitu životne sredine je donijela Plan javnih nabavki za 2012 godinu (Akt br.05-D-385/2 od 01.02.2012.), čija je ukupna vrijednost 441.000,00€.

Tabelarni prikaz nabavki u toku 2012 godine:

Metod nabavke	Broj nabavki	Iznos
Otvoreni postupak javnih nabavki	4	183.309,35
Javne nabavke male vrijednosti /neposredni sporazum/	220	53.342,73
Šoping	6	68.196,40
Ukupno	230	304.848,48

Otvoreni postupak javnih nabavki, sproveden je za realizaciju Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2012.godinu i to:

- 1) Program monitoringa stanja biodiverziteta 24.850,00€ (Partija 3),
Program monitoringa buke u životnoj sredini 3.981,00€ (Partija 4),
- 2) Javna nabavka gasova kalibracionih gasnih smješa i regulatora pritiska 11.998,35€,
- 3) Stanje ekosistema zemljišta 24.480,00€ (Partija 1),
Program monitoringa stanja ekosistema priobalnog mora 30.000,00 (Partija 2),
- 4) Nabavka rezervnih djelova i usluga servisiranja i kalibracije mjernih instrumenata za praćenje kvaliteta vazduha 88.000,00 (Partija 1,Partija 2, Partija 4).

Šoping metoda se odnosi na :

- 1) Nabavku naftnih proizvoda i goriva, Ugovor broj:05-D-233/6 od 26.04.2012.godine, AD „Jugopetrol“ Kotor, vrijednost 18.258,00 €,
- 2) Nabavku kancelarijskog materijala, Ugovor broj:05-D-1149/11 od 10.07.2012. godine, DOO „Grafo Crna Gora“, vrijednost 6.223,39 €,

- 3) Usluge održavanja i pranja službenih automobila, Ugovor broj:05-D-884/11 od 19.06.2012.godine, DOO „Osmanagić CO“ Podgorica, vrijednost 9.575,28 €,
- 4) Usluge propagandnog materijala (štampa majica, kišobrana, bedževa, privjezaka i dr.), Ugovor broj:05-D-1493/8 od 30.07.2012. godine, DOO „Dress Press“ Podgorica, vrijednost 9.945,00 €,
- 5) Usluge osiguranja službenika (usluge osiguranja od nesreća i zdravstveno osiguranje), registracija i osiguranje službenih automobila, Kasko osiguranje, Ugovor broj:05-D-1148/15 od 19.10.2012.godine, AD „Sava Montenegro“ Podgorica, vrijednost 6.362,76 €,
- 6) Usluge štampanja brošura-usluge propagandnog materijala (izrada štampanog materijala, štampa brošura, informacija o stanju životne sredine), Ugovor broj:05-D-1953/8 od 22.10.2012.godine, DOO „DPC“ Podgorica, vrijednost 17.831,97 €.

Princip transparentnosti, kod postupka javnih nabavki je bio maksimalno zastavljen, a dobavljači su obavještavani o kompletном postupku, kao i mogućnostima uvida u dokumentaciju javnih nabavki.

4. Normativna djelatnost

U periodu januar-decembar 2012.godine, Služba je učestvovala u davanju mišljenja, sugestija, primjedbi na sljedeća zakonska i podzakonska akta:

- Zakon o prevozu opasnih materija,
- Zakon o zaštiti od nejonizujućeg zračenja,
- Uredbu o načinu i uslovima skladištenja otpada,
- Pravilnik o sadržaju bezbjednosnog lista,
- Pravilnik o uslovima zaštite životne sredine tokom operacije sa ugljovodoncima
- Sporazum o upotrebi zajedničkog programa monitoringa za Skadarsko jezero i razmjena podataka,
- Pravilnik o načinu vođenja i sadržaja zahtjeva za upis u registar neopasnog otpada,
- Pravilnik o kriterijumima za identifikaciju supstance kao perzistentne, biokumulativne i toksične i veoma biokumulativne supstance.

Služba za opšte, pravne i finansijske poslove je izradila Interna pravila i procedure Agencije za zaštitu životne sredine i to:

- Interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki,
- Interno uputstvo za izradu i donošenje budžeta,
- Interno pravilo za obrazovanje radne grupe ili drugog oblika rada, način obrazovanja radnog tima i isplate naknada,
- Pravilo o radu PR službe,
- Pravilnik o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura,
- Pravilnik o načinu pripreme obračuna plata,
- Pravilnik o opisu radnih mesta,
- Interni pravilnik za procedure za pripremu finansijskog izvještaja.

Naime, Vlada Crne Gore je donijela Zaključak broj 06-27/3 od 21.juna 2012.godine, kojim se zadužuju svi korisnici budžeta, da donesu Knjige procedura (interne), za sve poslovne procese i iste dostave Ministarstvu finansija.

Izrađeni pravilnici Agencije su dostavljeni Ministarstvu finansija na uvid (Akt br.05-D-1638/2 od 01.10.2012.). Ministarstvo finansija je iste odobrilo i u skladu sa pomenutim Zaključkom u Izvještaju za Vladu Crne Gore naveli su da je Agencija usvojila Knjigu procedura.

5. Kadrovski poslovi

U periodu januar - decembar 2012.godine, sprovedena su četiri postupka javnog oglašavanja, prilikom čega je donešeno 5 odluka o popunjavanju upražnjenih radnih mesta na određeno vrijeme od dvije godine, kao i dvanaest odluka za mjesto pripravnika, u saradnji sa Upravom za kadrove. U skladu sa tim donošena su rješenja o zasnivanju radnog odnosa.

- Redovno su donošena rješenja o godišnjem odmoru, rješenja o rasporedu službenika i namještenika na druga radna mjesta, prestanku radnog odnosa, kao i druga rješenja po službenoj dužnosti, zatim potvrde, ovlašćenja i dr.
- Izvršena je obrada raznih podataka po zahtjevima nadležnih ministarstava i drugih organa.
- Vršen je unos podataka iz personalnih dosjeda službenika Agencije u KIS aplikaciju (kadrovski informacioni sistem), u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.
- Podnošeni su JPR obrasci (registracija fizičkog lica) Poreskoj upravi.

Struktura zaposlenih u Agenciji u decembru 2012.godine prikazana je u tabeli:

Agencija za zaštitu životne sredine	
stalno zaposleni	25
ugovori na određeno vrijeme	33
pripravnici	12
ukupno	70

Organizacija i sistematizacija

Vlada Crne Gore na sjednici od 04.10.2012.godine, utvrdila je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, kojim su sistematizovana radna mjesta za 83 izvršioca (Akt br. 05-D-232/1 od 17.10.2012.godine).

6.Opšti poslovi

U periodu januar-decembar 2012.godine u Agenciji za zaštitu životne sredine evidentirano je 1718 predmeta u Upisniku prvostepenog upravnog postupka, dok je u djelovodniku evidentirano 3075 akata (na dan 28.12.2012.godine).

Poslovi pisarnice - arhive, portirski i pomoći poslovi, u izvještajnom periodu, održani su u skladu sa stalnim zadacima i potrebnom dinamikom.

U izvještajnom periodu 2012.godine, vršeni su poslovi vezani za tekuće i investiciono održavanje objekata. Objekat je pokriven video nadzorom. Na osnovu člana 35 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl.list CG“, br.79/08, 70/09), donijeta je Odluka o uvođenju video nadzora (Akt br.05-D-2548/2 od 09.09.2011.godine).

Na osnovu člana 24 istog zakona, kao i Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl.list Cg“, br.50/08, 86/09 i 46/10), izrađeno je Pravilo o načinu vođenja evidencije podataka o zbirkama podataka o ličnosti (Akt br.05-D-2548/4 od 20.09.2011.godine).

Na osnovu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, bili smo u obavezi da Agenciji za zaštitu ličnih podataka dostavimo Pravilo o načinu vođenja evidencije podataka o zbirkama podataka o ličnosti. U skladu sa ovim zakonom vodimo bazu podataka, Evidenciju podataka o dohotku, Evidenciju podataka o video nadzoru i Evidenciju podataka za personalni dosije.

Vozni park je održavan na adekvatan način. Za svako auto vodi se posebna knjiga putnih naloga, kontrolna knjižica uz prethodno zavođenje početnog, odnosno završenog stanja kilometraže. Sva vozila posjeduju prateću opremu: PP aparat, lance za snijeg, trokut, sijalice, sajle za vuču.

POPIS AUTOMOBILA AGENCIJE ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Marka vozila	Toyota	Toyota	Toyota	Toyota	Toyota	Toyota	Lada	Lada	Škoda	Opel	Opel
Tip vozila	Rav 4	Auris	Auris	Auris	Auris	Auris	Niva	Niva	Oktavia	Corsa	Corsa
Reg. oznaka	PGCG835	PGCG838	PGCG837	PGCG839	PGMN185	PGCG836	PGCG375	PGDK941	PGDJ994	PGMN605	PGMN606
Zapremina motora	2.0D4D	2.0D4D	2.0D4D	2.0D4D	2.0D4D	2.0D4D	1.9	1.9	1.9	1.3	1.3
Vrsta goriva	Nafta	Nafta	Nafta	Nafta	Nafta	Nafta	Benzin 98	Benzin 98	Nafta	Nafta	Nafta
Boja vozila	Crvena	Crvena	Crvena	Crvena	Crvena	Crvena	Sivo	Sivo	Bejova	Bejova	Bejova
Br. mjesta	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list Crne Gore“, br.05/12 od 23.01.2012, 25/12 od 11.05.2012.), Agencija za zaštitu životne sredine je preuzeila od Zavoda za zaštitu prirode sledeća vozila: Lada PGCG375, Lada Niva PGDK941, Škoda Oktavia PGDJ994. U skladu sa istom Uredbom, Upravi za inspekcijske poslove su ustupljena sljedeća vozila: Toyota Auris PGMN185, Reno Clio PGCG432, Reno Clio PGCG382, WV Polo PGCG253.

7. Usavršavanje i stručno osposobljavanje zaposlenih Agencije, međunarodna saradnja

Usavršavanje zaposlenih u Agenciji se ogleda kroz stručno osposobljavanje posredstvom Uprave za kadrove i kroz druge obuke i seminare. Takođe, službenici i namještenici Agencije za zaštitu životne sredine su učestvovali na mnogim međunarodnim obukama i skupovima.

Obuke odžane u organizaciji Uprave za kadrove Crne Gore:

- Budžetski sistem u Crnoj Gori,
- Finansijsko računovodstveni poslovi u državi,
- Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori,
- Informatička zaštita tajnih podataka,
- Pristup Web bazama podataka EU,
- Kako se programiraju IPA sredstva,
- Motivacija zaposlenih,
- Upravljanje dokumentacijom,
- Poslovna korespondencija,
- Zabrana diskriminacije,
- Odnosi sa javnošću,
- Osposobljavanje pripravnika i novozaposlenih za rad u državnim organima i dr.

Pregled ostalih obuka/skupova je tabelarno prikazan:

br	Svrha seminara i naziv službenog putovanja	Lokacija	imena učesnika	period održavanja		Dužina trajanja
				Od	Do	
1	Radionica u organizaciji RENA (Regionalna mreža životne sredine za pristupanje) o upravljanju vodama	Skadar,Albanija	Ivana Bulatović	2/8/2012	3/1/2012	22
2	Regionalni trening na temu "Mitigacija GHG emisija iz sektora poljoprivrede i otpada u zemljama zapadnog Balkana"	St.Andrea, Mađarska	Irena Tadić Duško Mrdak Vesna Novaković	2/29/2012	3/2/2012	2

3	TAIEX Konferencija o upravljanju električnim i elektronskim otpadom	Bratislava Slovačka	Dragan Asanović	3/5/2012	3/7/2012	2
4	Radionica na temu Povezivanje integralnog upravljanja obalnim područjima sa upravljanjem otpadnim vodama u karstnom obalnom području	Split, Hrvatska	Milica Vukčević Tatjana Đoković	3/18/2012	3/23/2012	5
5	EIONET WORKSHOP-Evropska Agencija za životnu sredinu (EEA)	Kopenhagen	Ivana Bulatović	3/29/2012	3/30/2012	1
6	Radni sastanak za GEF Istočno-evropsku izbornu jedinicu	Tirana,Skadar	Jovana Žarić Milica Vukčević	3/26/2012	3/29/2012	3
7	Sastanak "Godišnji sastanak Regionalne mreže za ozon za Istočnu Evropu i Evropu i Centralnu Aziju"	Biškek,Kirgistan-Azija	Tatjana Boljević	3/27/2012	3/30/2012	3
8	Workshop "Capacity building regarding compliance with environmental legislation through better understanding of issues and identification of targeted solutions" u okviru programa ECENA-RENA	Beograd,Srbija	Vladan Dragutinović Jelena Nikčević	3/27/2012	3/30/2012	3
9	Radionica "Jačanje razvoja zelenih radnih mjesta kako bi se smanjili izvori zagađenja na Mediteranu"	Atina,Grčka	Ivana Bulatović Milica Vukčević	4/2/2012	4/5/2012	3
10	"Trening o razvoju projekata i prikupljanja sredstava iz oblasti zaštite prirode"	Beograd,Srbija	Milena Bataković Vladimir Pavićević	4/3/2012	4/5/2012	2

11	Kurs "Postgraduate educational course on radiation protection and the safety of radiation sources (PGEC)"	Atina, Grčka	Vesna Bigović	1/8/2012	3/31/2012	83
12	Radionica na temu "Statistika o otpadu"	Ženeva	Vesna Novaković	4/11/2012	4/13/2012	2
14	Workshop "Transfronteir Shipment of Waste" (training of inspectors) u okviru ECENA-RENA (Regional Environmental for Accession)	Turska	Milutin Vukadinović Vesna Zarubica	4/17/2012	4/20/2012	3
15	"Regional training courses on the System of Accounting for on Control of Nuclear Material (SSAC) for States of the Balkan region with Limited Nuclear Material and Activities"	Beč	Zoran Ivanović	4/23/2012	4/27/2012	4
16	Trening o menadžmentu prirodnih resursa	Budimpešta	Vladimir Pavićević Ana Lekić	5/8/2012	5/11/2012	3
17	Sastanak izvršnog odbora THEMIS mreže, kao i radionica na temu Upravljanje prirodnim resursima	Budimpešta	Dragan Asanović Jovana Žarić	5/7/2012	5/11/2012	4
18	Radionica u okviru RENA projekta WG3	Kosovo	Ana Lekić	5/15/2012	5/17/2012	2
19	Konferencija o "Smanjenju čvrstog otpada u Mediteranu"	Geteborg, Švedska	Aleksandar Božović	5/21/2012	5/23/2012	2
20	Studijska praksa "Kako upravljati zaštićenim područjem studija slučaja na primjeru MPA Miramare"	Trst, Italija	Milena Bataković	5/25/2012	5/29/2012	4

21	Radionica "Upravljanje zaštićenim područjima"	Budimpešta, Mađarska	Jovana Žarić	5/7/2012	5/11/2012	4
22	"Regional Training Course on Air Sampling and Nuclear Analytical Characterisation of Atmospheric Particulate Matter (APM), including Quality Assurance/Quality Control (QA/QC)	Zagreb/Hrvatska	Gordana Đukanović	6/4/2012	6/8/2012	4
23	Workshop	Istanbul,Turska	Radomir Simović	6/25/2012	6/27/2012	2
24	Seminar-obuka na temu "Analiza procjene uticaja propisa (RIA-e)"	Miločer	Ivan Stanišić	6/25/2012	6/27/2012	2
25	Workshop	Istanbul,Turska	Ilija Gojović	7/25/2012	7/28/2012	3
26	Sastanak Nacionalnih focal pointa za Regionalni akcioni centar za specijalna zaštićena područja i zaštitu biodiverziteta (RAC SPA) kao i Strateški akcioni plan zaštite biodiverziteta Mediterana (SAPBIO)	Malaga, Španija	Milena Bataković	7/2/2012	7/4/2012	2
27	Sastanak kontakt grupe o uspostavljanju legislative vezane za supstance koje oštećuju ozonski omotač (ODS) i razmatranje regulative u vezi F-gasova	Sarajevo	Iva Kolinović	7/10/2012	7/11/2012	1
28	Sastanak "32 sastanak Otvorene radne grupe (OEWG 32) Montrealskog protokola	Bangkok,Tajland	Iva Kolinović	7/23/2012	7/27/2012	4
29	Konferencija Foruma jugoistočne Evrope o adaptaciji na klimatske promjene	Zagreb/Hrvatska	Irena Tadić	10/10/2012	10/11/2012	1

30	Sastanak "Saradnja carinskih organa zemalja ECA mreže u oblasti supstanci koje oštećuju ozonski omotač"	Istanbul,Turksa	Iva Kolinović	10/9/2012	10/11/2012	2
31	Forum za traženje partnera za Program prekogranične saradnje Albanija-Crna Gora	Skadar,Albanija	Dijana Radulović Aleksandra Terzić Iva Živković	10/23/2012	10/23/2012	1
33	Sedma internacionalna konferencija o upravljanju otpadnim vodama u obalnom području MWWD & IEMES 2012	BEČICI, Crna Gora	Ivana Bulatović Milica Vukčević	10/22/2012	10/26/2012	4
34	17th EIONET Workshop on Air Quality Assessment and Management	Madrid,Španija	Gordana Đukanović	10/25/2012	10/26/2012	1
35	"Saradnja carinskih organa zemalja ECA mreže u oblasti supstanci koje oštećuju ozonski omotač"	Istanbul,Turska	Iva Kolinović	10/9/2012	10/11/2012	2
36	Prisustvo "RENA" trening o menadžmentu prirodnih resursa	Tara,Srbija	Vladimir Pavićević	10/16/2012	10/18/2012	2
37	Studijsko putovanje "Posjeta Marinskim zaštićenim područjima (MPA) u Italiji u cilju izgrađivanja kapaciteta i edukacije ljudi u crnogorskim institucijama	Italija	Ivana Bulatović	11/6/2012	11/11/2012	5
38	Izvještaj sa sastanka NRC-jeva za komunikaciju	Kopenhagen,Danska	Milena Bataković	11/8/2012	11/9/2012	1
39	Sastanak "Seminar o zaštiti naše atmosfere za generacije koje dolaze" i "24 sastanak članica Montrealskog protokola"	Ženeva, Švajcerska	Iva Kolinović	11/11/2012	11/16/2012	5
41	ENTRANCE KONFERENCIJA	Novi Sad	Ana Lekić	11/22/2012	11/22/2012	1
42	Posjeta Agenciji koja se bavi pitanjima životne sredine/ISPRA/	Italia-Rim		11/18/2012	11/23/2012	5

			Helena Djurović, Radomir Simović			
43	Izvještaj sa studijske posjete ISPR-i/Institut za zaštitu životne sredine i istraživanja/	Italia-Rim	Bosiljka Milošević	11/18/2012	11/23/2012	5
44	Sastanak-,,Razmatranje i finalizacija nacrt Strategije za odlaganje i uništavanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač u zemljama sa malom potrošnjom u ECA regionu"	Češka-Brno	Iva Kolinović	11/26/2012	11/28/2012	2
45	Izvještaj sa studijske posjete ISPR-i/Institut za zaštitu životne sredine i istraživanja/	Italija-Rim	Bosiljka Milošević	11/19/2012	11/23/2012	4
46	Radionica u okviru Ljubljana Procesa /projekta vezanog za rehabilitaciju kulturne baštine/	Cetinje	Irena Krivokapić	11/27/2012	11/27/2012	1
47	Forum o marinskim zaštićenim područjima	Turska, Anatolija	Milena Bataković	11/23/2012	11/29/2012	6
48	Razmatranje i finalizacija nacrt Strategije za odlaganje i uništavanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač u zemljama sa malom potrošnjom u ECA regionu	Brcko-Češka	Iva Kolinović	11/26/2012	11/28/2012	2
49	Izvještaj sa radionice održane u Antverpenu	Antverpen	Aleksandar Božović	11/27/2012	11/29/2012	2
50	Izvještaj sa službenog puta u Poljskoj	Varšava	Vladimir Pavićević	12/2/2012	12/5/2012	3
51	Radionica u vezi projekta INSPIRATION, u organizaciji Uprave za nekretnine CG	Podgorica	Helena Đurović, Radomir Simović,Dejan Baltić,Ivan Popović,Duško Mrdak	12/3/2012	12/6/2012	3

8.Savjet Agencije

U stručnom smislu, pored nadzora koji sprovodi nadležno Ministarstvo, u 2009.godini osnovan je Savjet, čiji sastav čine dva predstavnika Ministarstva, jedan predstavnik lokalne samouprave, dva predstavnika privrede (od čega jedan predstavnik Privredne komore CG, a jedan predstavnik poslovnih udruženja), dva predstavnika nevladinog sektora, četiri stručnjaka.

Zadatak Savjeta je:

- pružanje stručne podrške Agenciji,
- razmatranje stanja u oblastima u okviru nadležnosti Agencije,
- utvrđivanje preporuka za rad Agencije, davanje sugestija i savjeta.

Odjeljenje za primjenu i praćenje Arhuske konvencije

Odjeljenje za primjenu i praćenje Arhuske konvencije

2012

Izvještaj o radu Odjeljenja za primjenu i praćenje Arhuske konvencije-Arhus centra Podgorica

1. Pristup informacijama o životnoj sredini

Arhus centar Podgorica je, zaključno sa 01.12.2012.godine, primio 165 zahtjeva za sloboden pristup informacijama o životnoj sredini. Na sve zahtjeve odgovoren je u zakonom propisanom roku.

U odnosu na prethodnu godinu broj zahtjeva je uvećan za 150 %. Struktura zahtjeva izmjenjena je u odnosu na prethodnu godinu, tako da je najveći broj zahtjeva pristigao od strane građana.

Interesovanje građana za pitanja životne sredine je u stalnom porastu. U prilog ovoj tvrdnji govori i podatak da se broj pristiglih zahtjeva za pristup informacijama o životnoj sredini iz godine u godinu znatno uvećao.

Od ukupnog broja primljenih zahtjeva u 2012.godini građani su podnijeli 88 ili 52 %, za razliku od 2011.godine kada su podnijeli 4 zahtjeva, što je u ukupnoj strukturi činilo oko 3 % primljenih zahtjeva.

Osim toga, građani sve aktivnije učestvuju na seminarima i radionicama iz oblasti životne sredine, kao i ekološkim akcijama koje organizuju nadležne institucije i NVO sektor.

2. Učešće javnosti u odlučivanju

U Arhus centru Podgorica se vrše poslovi koji omogućavaju učešće javnosti tokom pripreme zakonski obavezujućih normativnih instrumenata.

Arhus centar Podgorica omogućava svim građanima da na licu mesta dobiju sve stručne savjete i informacije iz oblasti životne sredine, ali i mogućnost da organizuju sastanke s nadležnim institucijama.

Javne rasprave

U 2012.godini održane su sljedeće javne rasprave :

- 30.05.2012.godine održana je Javna rasprava o Nacrtu dozvole za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada, u organizaciji Arhus centara Podgorica i Nikšić, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori.

Javnoj raspravi su prisustvovali predstavnici OEBS Misije u Crnoj Gori, Ministarstva nauke, Ministarstva održivog razvoja i turizma, JU „CETI“, Agencije za zaštitu životne sredine, NVO „Green home“, Ekološkog pokreta „Ozon“, polaznici „Škole ekološkog aktivizma“ i mediji.

- 23.11.2012.godine održana je Javna rasprava o prijedlogu Zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja, kojoj su prisustvovali predstavnici Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva održivog razvoja i turizma, NVO, Kliničkog centra Crne Gore, Telenora, T-Coma i mediji.

Nepostojanje zakonodavstva i briga za zdravlje ljudi i životnu sredinu iz ove oblasti nametnuli su potrebu izrade Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja sa pratećim podzakonskim aktima. Nacrtom zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja uređuje se zaštita životne sredine, zdravlje ljudi i profesionalno izloženih lica od štetnog djelovanja nejonizujućeg zračenja, mjere i uslovi za zaštitu od nejonizujućeg zračenja, uslovi korišćenja izvora nejonizujućeg zračenja, promet uređaja koji proizvode optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja (nemedicinska primjena-industrija, kozmetički saloni i dr.), kao i druga pitanja koja se odnose na zaštitu od nejonizujućeg zračenja. Ovim zakonom urediće se i evidencija, odnosno baza podataka o vrsti, karakteristikama i broju izvora nejonizujućeg zračenja koji se koriste u životnoj i radnoj sredini.

Okrugli stolovi i javne tribine

- 07.03.2012.godine održan je okrugli sto na temu “Uloga medija u sprovođenju Arhuske konvencije u Crnoj Gori”, u organizaciji Arhus centra Podgorica i Arhus centra Nikšić, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori. Odmah nakon okruglog stola realizovan je prvi

zaključak i formirana je neformalna elektronska grupa Arhus-mediji, putem koje se razmjenjuju i objavljaju najvažnije informacije iz oblasti zaštite životne sredine.

- 30.03.2012.godine Arhus centar Podgorica je učestvovao u otvaranju „Škole ekološkog aktivizma“ u Nikšiću i predstavio prava i obaveze koja proističu iz Arhuske konvencije. Ekološki pokret „OZON“ i Misija OSCE-a u Crnoj Gori upriličili su od 30-31.marta seminar na temu „Javno zastupanje i zaštita životne sredine“ kojim je započeo program „Škola Ekološkog Aktivizma“ za 2012. godinu.
- 19.05.2012.godine u Ski centru Vučje održan je okrugli sto „Društveno odgovorno poslovanje i zaštita životne sredine – kako pomiriti interese i stvoriti održivu zajednicu“, koji je dio projekta „Ja volim moj Nikšić, a ti?“. Projekat se sastojao iz pet zasebnih ali tematski povezanih segmenata, s težnjom da utiče na bolji odnos više ciljnih grupa prema ekosistemu, što unaprijeđuje i ukupno stanje životne sredine. Projekat „Ja volim moj Nikšić, a ti?“ je pobijedio na Konkursu za nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine, a koji je raspisala pivara „Trebjesa“ AD Nikšić.
- 06.07.2012.godine održan je okrugli sto na temu „Šumski ekosistem kao ekološko-ekonomsko dobro Crne Gore“, u organizaciji NVO „Zeleni Crne Gore“, Agencije za zaštitu životne sredine, Misije OEBS-a u Crnoj Gori i ENVSEC-a.
Kao zaključci okruglog stola izdvojile su se ideje o hitnom pokretanju pitanja sertifikacije šuma, otvaranje vegetacijskih karata, organizovanje nove vrste aktivnosti o uslugama ekosistema i ideji održivog razvoja, kao i pitanje formiranja rasadnika.
- 26.11.2012.godine održana je Javna tribina na temu „Izazovi evropskih integracija Crne Gore na polju životne sredine na lokalnom nivou“. Tribini su prisustvovali predstavnici Delegacije EU u Podgorici, predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, predstavnik Pregovaračkog tima Ministarstva vanjskih poslova, predstavnik ekološkog pokreta „Ozon“ i predstavnik opštine Bijelo Polje (kao domaćin susreta). Na tribini je razmatrano formiranje mailing liste putem koje bi se lakše komuniciralo i razmjenjivale informacije o problemima zaštite životne sredine, o mogućnostima organizovanja seminara o regionalnoj saradnji novinara o ovoj problematici, formiranju portala na kojem će se objavljivati kraći tekstovi i organizovanju dodjele nagrada u kategoriji „Najbolji tekst o ekološkim problemima“ na godišnjem nivou.

3. Besplatne pravne konsultacije

Arhus centar nudi građanima i udruženjima građana besplatne pravne konsultacije na temu zaštite životne sredine i stručnu literaturu o zaštiti životne sredine bez naknade.

Arhus centar Podgorica je tokom ove godine pružio besplatne pravne konsultacije građanima i NVO u rješavanju 6 zahtjeva. Zahtjevi su se odnosili na izradu osnivačkih akata i registraciju ekoloških NVO u dva slučaja, tumačenje Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, tumačenje Zakona o upravljanju otpadom, tumačenje Zakona o zaštiti dobrobiti životinja i Zakona o opštem upravnom postupku.

4. Ekološke akcije

Arhus centar je učestvovao i podržao brojne ekološke akcije, među kojima izdvajamo:

- 31.03.2012.godine Arhus centar Podgorica uključio se u akciju „Sat za planetu“. Sat za planetu se organizuje širom svijeta *31. marta 2012. godine* sa početkom u *20.30 h*. U Podgorici je ovaj događaj obilježen u saradnji sa Glavnim gradom, na platou pored Univerzitetskog parka uz zabavan program. Događaj je, osim u Podgorici, obilježen i u Nikšiću, Beranama, Ulcinju, Budvi i Bijelom Polju.
- 05.06.2012.godine Arhus centar Podgorica je učestvovao u Ekološkoj akciji ozelenjavanja lokacije u krugu ispod bivšeg jalovišta „Brskovo“ u Mojkovcu – gdje se nalazi postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Akciju je realizovala Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji sa UNDP-em i opštinom Mojkovac. Pored predstavnika pomenutih institucija, u akciji su učestvovali i predstavnici misije OSCE-a u Crnoj Gori, Služba zaštite i komunalne policije opštine Mojkovac, pripadnici Vojske Crne Gore, kao i predstavnici „Ekološke škole aktivizma“.
- 21.06.2012.godine Arhus centar Podgorica je učestvovao u akciji čišćenja „Park šume Trebjesa“. Članovi nevladinog udruženja „Ljubitelji Trebjese“ uz pomoć svojih kolega iz NVO „Društvo mladih ekologa“ Nikšić su inicirali akciju uklanjanja otpada i uređenja prostora u Park šumi Trebjesa. Akcija je realizovana na lokaciji od hotela „Trebjesa“ do lokacije poznate kao „Šavnik na Trebjesi“ u dužini od oko 2000 m. Partneri u ovoj akciji su bili: Služba za zaštitu životne sredine SO Nikšić, Biciklistički klub „PERUN“ i članovi rukometnog kluba „Čelik“ Nikšić.
- 09.11.2012.godine Arhus centar Podgorica uključen je u akciju pošumljavanja „Park šume Gorica“. Agencija za zaštitu životne sredine i Fondacija „Naša Podgorica“ organizovali su akciju pošumljavanja „Park šume Gorica“. Akcija tokom koje je zasađeno 1.800 sadnica, realizovana je na lokaciji koja je ljetos bila zahvaćena požarom. Doprinos ekološkoj akciji dali su i predstavnici diplomatskog kora (predstavnici ambasada Italije, Makedonije, Turske, Ukrajine i Rusije), Glavnog grada i međunarodnih nevladinih organizacija.
- 19-21.04.2012.godine Arhus centar Podgorica je učestvovao na 18. Sajmu ekologije u Budvi, na kojem je Agencija za zaštitu životne sredine dobila Bronzanu plaketu za

odličan vizuelni identitet samog štanda kao i za prezentacije koje su na štandu prikazane.

5. Dodjela nagrada „Zelena zvijezda“

21.12.2012.godine Arhus centri Podgorica i Nikšić, organizacione jedinice Agencije za zaštitu životne sredine i Ekološkog pokreta „Ozon“, organizovali su u hotelu Ramada u Podgorici svečanu dodjelu godišnjih nagrada za oblast unapređenja i zaštite životne sredine, „**Zelena zvijezda**“.

Nagrade su dodijeljene u osam kategorija i to:

- u kategoriji za najbolju ekološku kampanju nagrađena je Ambasada SAD,
- Kancelarija UNDP-a u kategoriji *Za podršku institucijama i civilnom društvu u oblasti životne sredine*,
- Fondacija „Naša Podgorica“ u kategoriji *Za javni angažman i realizovane projekte u oblasti životne sredine*,
- Regionalni centar za obuku ronilaca iz Bijele u kategoriji *Za najbolju ekološku akciju*,
- u kategoriji *Za društveno odgovorno poslovanje u oblasti zaštite i unapređenja životne sredine* nagrađena je Elektroprivreda Crne Gore,
- Dnevne novine „Dan“ u kategoriji *Za najbolje praćenje ekoloških tema*,
- novinarka DN Vijesti Milica Novaković u kategoriji *Za pojedinični doprinos medijskog praćenja ekoloških tema*,
- stanari Ulice Ivana Milutinovića iz Nikšića u kategoriji *Najuspješnija građanska inicijativa u oblasti životne sredine*, za akciju „Ne lomite nam lipe“.

Takođe treba napomenuti da broj dodijeljenih nagrada „**Zelena zvijezda**“ u 2012.godini je povećan u odnosu na prethodnu godinu, kada je ova nagrada dodijeljena u šest kategorija.

6. Otvaranje Arhus centra Berane

Agencija za zaštitu životne sredine, u saradnji sa Opštinom Berane, otvorila je 21.09.2012.godine Regionalnu kancelariju u Beranama.

U okviru ove kancelarije, otvoren je treći Arhus centar u Crnoj Gori - Arhus centar Berane, sa ciljem da građanima sjevera Crne Gore omogući pristup informacijama iz oblasti životne sredine, podstakne njihovo uključivanje u proces donošenja odluka i obezbijedi besplatnu pravnu pomoć iz ove oblasti.

U saradnji sa Arhus centrom Nikšić, a uz podršku misije OSCE-a u Crnoj Gori, vršili smo obuku službenika Arhus centra u Beranama.

Sa Arhus centrom u Beranama, kao i sa Arhus centrom Nikšić, ostvaruje se svakodnevna, intenzivna komunikacija i međusobno razmjenjuju informacije koje su od značaja za rad centara.

Do sada su u Arhus centru u Beranama podnijeta dva zahtjeva za slobodan pristup informacijama, i to :

1. Zahtjev koji se odnosi na omogućavanje uvida u dokumentaciju o procjeni uticaja na životnu sredinu izgradnje azila za pse u Bijelom Polju,
2. Zahtjev koji se odnosi na omogućavanje uvida u dokumentaciju za ekološku saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za izgradnju elektrane „Trepčka rijeka“ – Andrijevica.

Građani Berana su pokazali zainteresovanost za rad kancelarije i spremnost da učestvuju u programskim aktivnostima ovog centra.

Službenici Arhus centra Berane će u narednom periodu realizovati niz aktivnosti sa ciljem da građane sjevera Crne Gore upozanju sa odredbama Arhuske konvencije i pravima koja iz iste proizilaze.

